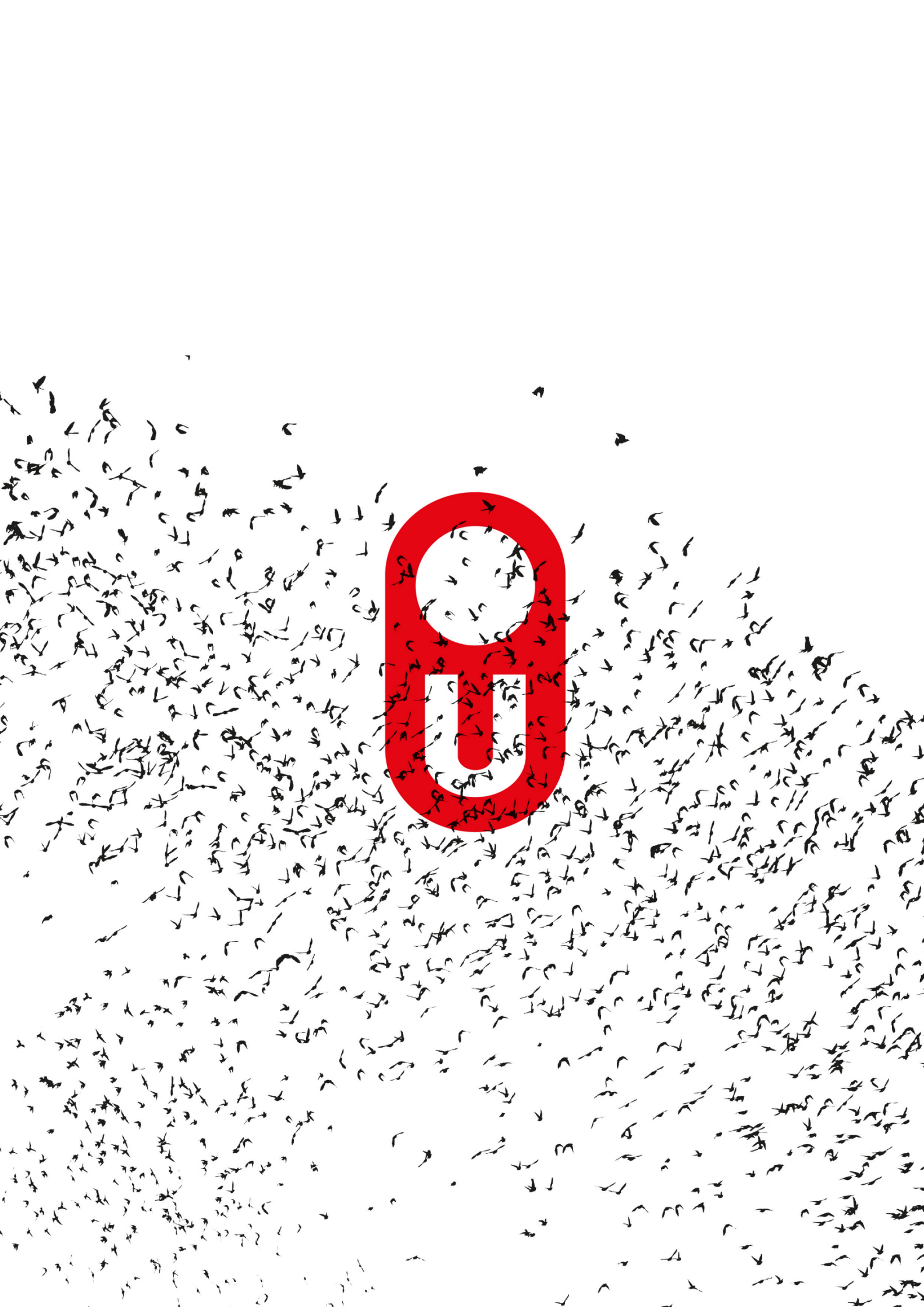

Bachelor Milieu-natuurwetenschappen

Studeren bij de Open Universiteit	3
Milieu-natuurwetenschappen: in transitie naar een duurzame samenleving!	4
Bacheloropleiding Milieu-natuurwetenschappen (BSc)	6
Studieadviseurs	13
Jaarrooster	14
Opleidingsschema	16
Begeleiding en planning	20
Vrijstelling en premaster	25
Minoren	26
Erkende kwaliteit	28
Cursusbeschrijvingen	31
Onderzoek	50
Onderzoeksprogramma	51
Aanmelden en vrijstellingen	52
Kosten, betalen en financiering	54
Tentamens	56
Studiefaciliteiten	58
mijnOU	60
Promoveren	61
Procedures en regelgeving	62
Handige links	64
Service en informatie	66

De universiteit
die je combineert
met je baan_

Open Universiteit

Studeren bij de Open Universiteit

Wil je studeren in je eigen tempo? Bij ons studeer je wanneer het jou uitkomt. Zo kun je je studie goed combineren met je werk en privéleven. Je studeert vooral thuis en gaat af en toe naar begeleidingsbijeenkomsten. Via onze online leeromgeving heb je toegang tot het studiemateriaal, contact met medestudenten en docenten en volg je online bijeenkomsten.

Hoe ziet een studiejaar eruit?

Het studiejaar is verdeeld in vier kwartielen. De kwartielen beginnen in september, november, februari en april.

De cursussen hebben een vast of een variabel startmoment. Je volgt een cursus met een vast startmoment in een kwartiel van tien weken waarin de cursus groepsgewijs wordt begeleid. Daarna doe je tentamen. Een cursus met een variabel startmoment volg je flexibel en zelfstandig. Je kunt hier op elk moment mee starten. Houd bij je planning wel rekening met de data van begeleidingsbijeenkomsten en tentamens. In het jaarrooster verderop in deze studiegids lees je wanneer de cursussen starten en de begeleiding is ingeroosterd.

Hoe word ik begeleid?

Je studeert in onze online leeromgeving. Volg je een cursus met een vast startmoment? Dan studeer je meestal samen met andere studenten volgens een vast rooster met (online) bijeenkomsten, waarbij je wordt begeleid door een docent. Tijdens de bijeenkomsten gaat de docent inhoudelijk in op de leerstof ter voorbereiding op het tentamen. De bijeenkomsten zijn meestal in de avonden of op zaterdag. Je kunt bij je docent terecht als je vragen hebt over de inhoud van de cursus, de studietaak of het tentamen. Daarnaast kunnen onze studieadviseurs je helpen bij de aanpak en planning van je studie.

Zijn er toelatingseisen?

Om een bacheloropleiding of -cursus bij ons te volgen heb je geen diploma nodig en hoeft je ook geen toelatingsexamen te doen. Het is wel belangrijk dat je kennis en ontwikkeling op havo- of vwo-niveau zijn, want de cursussen zijn op academisch niveau. Voor de bachelor Milieu-natuurwetenschappen heb je voldoende voorkennis van wiskunde nodig. Over deze voorkennis lees je meer in de informatie over de cursus Wiskunde voor milieuwetenschappen, onder cursusbeschrijvingen. Verder moet je 18 jaar of ouder zijn en de Nederlandse en Engelse taal goed beheersen.

Hoelang duurt de opleiding?

De duur van je opleiding hangt af van je studietempo. We tellen de omvang van elke cursus in studiepunten (EC), conform het European Credit Transfer System (ECTS). Een studiepunt is één EC en staat voor 28 studie-uren. Een cursus van vijf studiepunten beslaat dus gemiddeld 140 uur studie.

De bachelor heeft een omvang van 180 studiepunten, waarvan 60 voor de propedeuse. Als je die hebt gehaald, ontvang je een propedeutisch getuigschrift. Standaard gaan we uit van 30 studiepunten per jaar. Je studeert dan gemiddeld 15 tot 20 uur per week. Zo haal je in twee jaar je propedeuse en in zes jaar je volledige bachelor. Wil je sneller of langzamer studeren? Dat kan bij ons. Jij bepaalt het tempo.

Heb je al een hbo- of wo-opleiding gevolgd? Dan kun je in aanmerking komen voor vrijstelling en zo de bacheloropleiding sneller afronden.

Wat is de voertaal van de opleiding?

De voertaal is Nederlands, maar in de cursussen gebruiken we ook Engelstalig studiemateriaal. Bijvoorbeeld omdat in het vakgebied Engels de voertaal is. De tentamens zijn meestal in het Nederlands. Meer informatie over de taal per cursus vind je in de uitvoeringsregeling op ou.nl/documenten.

Milieu-natuurwetenschappen: in transitie naar een duurzame samenleving!

Vraag je je ook wel eens af welke wereld wij nalaten aan toekomstige generaties? Maak je je zorgen over hoe wij en onze kinderen het hoofd moeten bieden aan de gevolgen van klimaatverandering? De vervuiling van onze oceanen met plastic afval? De enorme achteruitgang van biodiversiteit? De ingrepen in ons voedsel door de voedingsmiddelenindustrie? Nou, je bent niet de enige. Velen ervaren de nieuwsberichten over toenemende CO₂-uitstoot, plastics in de ingewanden van vissen en vogels, of de uitwassen van de grootschalige vleesindustrie als bedreigend.

Het is nog niet te laat: ook jij kunt je nu inzetten voor de transitie naar een duurzame samenleving. Hoe? Start met de bacheloropleiding *BSc Milieu-natuurwetenschappen*, of met een premaster als schakel naar de *MSc Environmental Sciences*. De Open Universiteit is er trots op dat zij met haar hoogwaardige milieuopleidingen al lang een begrip is in de top van het universitaire onderwijs. De studenten die hun toekomst vormgeven met een milieuopleiding bij de Open Universiteit weten dat ook – diverse benchmarks tonen dat jaar na jaar aan.

Met onze cursussen kun je werken en studeren combineren, én kun je optimaal je kennis en vaardigheden uitbouwen op het fascinerende grensvlak tussen wetenschap en praktijk. Als bachelorstudent *Milieu-natuurwetenschappen* lever je al tijdens je opleiding een actieve bijdrage aan de samenleving van de toekomst. Onze docenten delen je nieuwsgierigheid naar de relatie tussen aarde, mens en milieu. Met passie onderzoeken ze de uitdagingen op het terrein van duurzaamheid en milieu waarmee de mens steeds indringender wordt geconfronteerd. Dat zul je ook merken in de inspirerende begeleiding die ze je bieden tijdens je studie. Die passie zul je ook terugvinden in het onderwijsmateriaal dat onze docenten samen met vooraanstaande wetenschappers uit binnen- en buitenland samenstellen tot effectieve en uitdagende leergangen.

In onze wetenschappelijke bacheloropleiding Milieu-natuurwetenschappen besteed je, gefundeerd op een natuurwetenschappelijke basis, aandacht aan de verschillende duurzaamheidsuitdagingen waarvoor onze maatschappij zichgesteld ziet. Al vanaf het eerste jaar leer je bij te dragen aan wetenschappelijk onderzoek en oplossingsgericht te werken. Daarbij heb je de mogelijkheid om casussen uit je eigen leef- en werkomgeving in te brengen en uit te werken. Ook onderzoek je zelf – samen met andere studenten – milieu- en duurzaamheidsvraagstukken, aangedragen door opdrachtgevers uit het milieuwerkveld. Zo raak je betrokken bij actueel onderzoek naar bijvoorbeeld klimaatadaptatie, de energietransitie, de impact van microplastics op voeding, gezondheid en leefomgeving, en de wijze waarop milieu- en omgevingsbeleid worden aangepast aan een veranderde wereld.

Onze studenten geven vanuit hun passie invulling aan hun eigen studiepad. De ene student raakt intensief betrokken bij topwetenschappelijk onderzoek naar effectieve strategieën voor natuurbeheer in Europa, en vervolgt na de bachelor dit onderzoek via verdieping in de Master Environmental Sciences en een promotieonderzoek. Een andere student ziet al tijdens de bachelorstudie de kans om vanuit zijn functie door te groeien naar de gedroomde baan in duurzame energie in het groeiende milieuwerkveld.

Onze studenten zijn zeer tevreden over onze opleiding. Al meerdere jaren wijst de Nationale Studenten Enquête onze opleiding aan als beste milieuwetenschappelijke bachelor van Nederland. Ook in de Keuzegids Universiteiten behoort onze bacheloropleiding al jaren achtereen bij de beste universitaire bachelors van Nederland. Studenten van de Open Universiteit zijn zeer positief over de docenten, de inhoud én de organisatie van het onderwijs. Die hoge kwaliteit willen we graag houden. Daarom staan we open voor persoonlijk contact met onze studenten.

Onze docenten delen immers diezelfde passie in het werken aan een duurzame samenleving! Graag verwelkom ik je als student! We ontmoeten je graag op een van onze startdagen in Burgers' Zoo of op onze themadagen in studiecentrum Utrecht.

dr. Dennis Uit de Weerd
Programmaleider bachelor
Milieu-natuurwetenschappen

Bacheloropleiding Milieu-natuurwetenschappen (BSc)

Ben je geïnteresseerd in de bestudering van duurzaamheidsthema's en de zoektocht naar effectieve strategieën voor klimaatadaptatie en andere milieuvraagstukken? Dan is onze wetenschappelijke bachelor Milieu-natuurwetenschappen de juiste opleiding voor jou.

In de opleiding leer je meer over de belangrijkste duurzaamheidsvraagstukken en actuele maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van milieu. We benaderen die vraagstukken vanuit een interdisciplinair perspectief met een natuurwetenschappelijke basis, en met een brede oriëntatie op wetenschappelijke analyses, technische oplossingen, veranderingsprocessen en interventiestrategieën. Naast het verplichte curriculum – opgebouwd uit een propedeuse en een postpropedeuse – is er ruimte voor een accent op persoonlijke interesses, en leg je de basis waarmee je kunt doorstromen naar een wetenschappelijke masteropleiding.

Voor het volledige overzicht van de bacheloropleiding verwijzen we naar het jaarrooster en opleidings-schema verderop in deze gids.

Introductiesemester Aarde, mens en milieu

In dit eerste semester bestudeer je drie afzonderlijke cursussen.

- In *Aarde, mens en milieu 1* (NB0112) maak je met name kennis met het systeem aarde en de werking daarvan vanuit natuurwetenschappelijk perspectief.
- In *Aarde, mens en milieu 2* (NB0222) bestudeer je de relatie tussen aarde, milieu en samenleving, en maak je kennis met technische oplossingen, veranderingsprocessen en interventiestrategieën.
- Je volgt parallel aan *Aarde, mens en milieu* de cursus *Milieuwetenschappen en duurzame ontwikkeling* (NB1212).

Startdag Aarde, mens en milieu

Propedeuse

Het introductiesemester is de start van de opleiding en onderdeel van de propedeuse: het eerste jaar (60 EC) bij voltijdsopleidingen. In de propedeuse leer je het systeem aarde en de relaties tussen aarde, milieu en samenleving te bestuderen vanuit een geïntegreerd natuurwetenschappelijk perspectief. Kenmerkend voor deze integratie is de verdieping in de natuurwetenschappen, via cursussen over *wiskunde, levenswetenschappen (evolutie en fysiologie), bodem en water, natuurkunde en scheikunde*. In die cursussen is volop aandacht voor milieu- en duurzaamheidsvraagstukken. Ook de relatie mens-omgeving en de rol van sociale wetenschappen vormen een wezenlijk onderdeel van de opleiding. In *Aarde, mens en milieu 2* leer je een raamwerk hanteren om de complexe relaties tussen mens en omgeving systematisch te analyseren. Verder ontwikkel je bijvoorbeeld samen met je medestudenten interventiestrategieën voor de transitie naar duurzaamheid in de propedeusecursus *Milieubeleid: theorie en praktijk*. Je maakt kennis met het opzetten, uitvoeren en rapporteren van wetenschappelijk onderzoek in het *Geïntegreerd practicum natuurwetenschappen* en in de cursus *Milieuwetenschappen en duurzame ontwikkeling*.

In de loop van de propedeuse doe je ervaring op met natuurwetenschappelijk experimenteren tijdens het *Geïntegreerd practicum natuurwetenschappen* (NB0802). Dit practicum bestaat uit drie fases: de voorbereiding in zelfstudie, het practicum zelf op de campus van Wageningen Universiteit, en het practicumverslag dat je thuis uitwerkt.

Na afronding van je propedeuse ontvang je het *Propedeusegetuigschrift Milieu-natuurwetenschappen*.

Postpropedeuse

Na de propedeuse (60 EC) volgt de postpropedeuse (120 EC). De postpropedeuse bestaat uit een verplicht deel (5 EC) en een gebonden keuzedeel (60 EC), twee semesters vrije ruimte (30 EC), en het afstudeertraject (25 EC). Uitgaande van het jaarrooster kun je de postpropedeuse in vier jaar afronden bij een studietempo in deeltijd van 30 EC per jaar.

In de postpropedeuse heb je voluit keuzevrijheid om je eigen studiepad vorm te geven. Bij de meeste cursussen van het verplichte en gebonden keuzedeel heb je de mogelijkheid om in opdrachten actuele thema's en je eigen expertise uit het milieuwerkveld in te brengen. De vrije ruimte geeft je de mogelijkheden om je verder te specialiseren of te verbreden met wetenschappelijk bacheloronderwijs van binnen en buiten de Open Universiteit. Je kunt bijvoorbeeld de focusprogramma's uit de bachelor Informatica en Informatiekunde inbrengen in je eigen opleiding. Je eigen werkervaring, expertise en belangstelling kun je kwijt in de afstudeeropdracht, bestaande uit het afstudeeronderzoek en de voorbereiding daarop (onderzoeksmethoden) in de cursus *Research Approaches in Environmental Sciences*.

In de postpropedeuse ligt het accent op de wetenschappelijke benadering van de milieuproblematiek, waarin via het leren definiëren van milieuvraagstukken (diagnose) en het onderzoeken, naar het ontwerpen en beschrijven van duurzame oplossingsrichtingen (interventie) wordt toegewerkt. Vanuit een evenwichtige verhouding van kennisdomeinen binnen de milieuwetenschappen word je opgeleid tot een breed georiënteerde milieuprofessional.

Academische vaardigheden, zoals logisch denken en redeneren, selecteren van relevante academische literatuur en wetenschappelijk rapporteren en presenteren zijn daarbij geïntegreerd in de studietaken die je uitvoert binnen de cursussen. Je ziet deze toetsing op inhoud in combinatie met academische vaardigheden terug in de tentaminering van de cursussen. Het tentamen kan bestaan uit een combinatie van een openvragententamen en een opdracht, zoals het presenteren van een onderzoeksopdracht, het schrijven van een essay of de analyse van een casus.

Je kunt aanschuifonderwijs opnemen in de vrije ruimte van je persoonlijke studieprogramma, mits vooraf aangevraagd en goedgekeurd. Aanschuifonderwijs is academisch bacheloronderwijs, dat je op eigen initiatief volgt bij andere universiteiten in binnen- en buitenland. Cursussen uit elk van de andere bacheloropleidingen van de Open Universiteit kun je zonder meer opnemen in je vrije ruimte. Let wel op ingangseisen en gewenste voorkennis.

Voor verbreding van je studieprogramma vind je in deze studiegids suggesties uit het *Open bachelor*-verbredingspakket van onze faculteit Bètawetenschappen.

Eerder behaalde certificaten hoger onderwijs geven mogelijk recht op vrijstelling voor bepaalde cursussen. Een vrijstelling betekent dat je de betreffende cursus niet meer hoeft te volgen voor het behalen van je bachelorcertificaat. Je kunt dus sneller door de opleiding heen en eerder afstuderen. Neem contact op met de studieadviseur om de mogelijkheden voor vrijstelling te verkennen. Meer informatie vind je op www.ou.nl/duurzaamheid-en-milieu-studeren.

Startdag Aarde, mens en milieu

Afstudeeropdracht: milieuonderzoek voor externe opdrachtgevers

Je sluit de bacheloropleiding af met een milieuwetenschappelijk afstudeeronderzoek. De afstudeerfase bestaat uit de voorbereidende cursus *Research Approaches in Environmental Sciences* en het daadwerkelijke afstudeeronderzoek dat wordt uitgevoerd in de cursus *Virtueel Milieuadviesbureau: BSc Afstudeeronderzoek*.

In de cursus *Research Approaches in Environmental Sciences* leer je om een milieuwetenschappelijk onderzoek op te zetten en maak je kennis met de diverse onderzoeksmethoden die voor dat onderzoek kunnen worden ingezet. Je gaat zelf aan de slag met een actueel milieuwetenschappelijk thema, waarbij je leert om zo'n vraagstuk om te zetten naar een wetenschappelijk probleem en onderzoeksvoorstel. Je ontwikkelt de benodigde competenties om je bevindingen op wetenschappelijke wijze te rapporteren, zowel mondeling als schriftelijk.

Het afstudeeronderzoek voer je uit in de cursus *Virtueel milieuadviesbureau: BSc Afstudeeronderzoek*. Daarvoor werk je in een studententeam projectmatig aan een onderzoeksopdracht voor een externe opdrachtgever. Deze opdrachten komen uit de actuele praktijk en sluiten veelal aan op de landelijke en Europese onderzoeksthema's. Het 'bureau' is virtueel, wat wil zeggen dat je de opdrachten grotendeels online vanuit huis kunt doen. Deze gestructureerde manier om aan wetenschappelijk onderzoek te werken, in interactie met de professionele praktijk, ervaren studenten als inspirerend. Het levert studentonderzoek van goede kwaliteit, gewaardeerd binnen het werkveld en de academische wereld.

Focusprogramma Aarde en duurzaamheid

Dit focusprogramma richt zich in drie cursussen op de basis van de milieuwetenschappen. Je leert welke biologische en chemische processen zich afspelen binnen de aarde en ons milieu en hoe menselijke activiteiten deze processen in water, bodem en atmosfeer veranderen. Vanuit een wetenschappelijk perspectief krijg je antwoord op vragen als: Wat gebeurt er in onze atmosfeer door uitstoot van CO₂ en andere broeikasgassen? Hoe kan het dat de biodiversiteit zo snel achteruitgaat? Waarom heeft Nederland zo'n groot stikstofprobleem? Je krijgt een goed inzicht in oplossingen voor klimaat- en duurzaamheidsvraagstukken. Tot slot leer je wetenschappelijke studies en rapporten over dit thema interpreteren en duiden.

Leerdoelen

Na afronding van het focusprogramma kun je

- het systeem aarde en de belangrijkste kringlopen beschrijven
- een globaal overzicht geven van de geschiedenis van milieuproblemen en duurzame ontwikkeling
- het DPSIR-model voor de analyse van milieuproblemen toepassen op een milieuprobleem en aangeven wat de mogelijkheden en beperkingen zijn van dit model
- een kennisvraag zoals die in de samenleving leeft, vertalen naar een onderzoeksvraag waarmee je gericht kunt zoeken naar informatie binnen verschillende milieuwetenschappelijke expertisegebieden
- kennis en inzicht uit de cursussen toepassen op een concreet milieuvraagstuk en verslag doen van je resultaten en inzichten.

Dit focusprogramma bestaat uit de volgende drie cursussen uit onze bacheloropleiding Milieu-natuurwetenschappen:

- 1 *Aarde, mens en milieu 1 (NB0112)*
- 2 *Aarde, mens en milieu 2 (NB0222)*
- 3 *Milieuwetenschappen en duurzame ontwikkeling (NB1212)*

Aan de hand van cursusboeken, werkcolleges en uiteenlopende opdrachten leer je stapsgewijs over de verschillende natuurlijke processen, de invloed van de mens op die natuurlijke processen, de achtergrond van verschillende milieu- en duurzaamheidsvraagstukken en de uiteenlopende oplossingen voor die vraagstukken. Ook maak je kennis met de rol die het wetenschappelijk onderzoek speelt.

Focusprogramma Burgerbetrokkenheid en een duurzame leefomgeving

Dit focusprogramma is geschikt voor milieu- en duurzaamheidsprofessionals die werkzaam zijn bij overheden, adviesbureaus of belangenorganisaties en voor alle anderen die meer willen leren over de strategieën en instrumenten voor het verduurzamen van de leefomgeving. Je krijgt inzicht in de belangrijkste duurzaamheidsopgaven, de verschillende oplossingen die ingezet kunnen worden, het organiseren van een verduurzamings- of transitieproces en het daarbij betrekken van burgers en burgerinitiatieven. Het focusprogramma geeft een breed overzicht van de ambities, sturingsmechanismen, veranderstrategieën en beleidsinstrumenten van overheden, bedrijven, belangenorganisaties en burgers. Daarnaast wordt ingegaan op de methoden om concrete praktijken te analyseren, de bestaande aanpak te evalueren en een verbeteradvies te formuleren. Het focusprogramma verbindt onderzoek en praktijk. In het programma is zowel aandacht voor de wetenschappelijke perspectieven en onderzoeksresultaten die van belang zijn voor het verduurzamen van de leefomgeving als voor de maatschappelijke ontwikkelingen en de ervaringen uit de praktijk.

Leerdoelen

Na afronding van het focusprogramma kun je

- uitleg geven over de belangrijkste opgaven voor het verduurzamen van de leefomgeving
- het verloop van duurzaamheidstransities beschrijven en uitleggen welke factoren dat verloop bepalen
- verschillende oplossingen benoemen om de leefomgeving te verduurzamen
- aangeven op welke manier burgers en burgerinitiatieven betrokken kunnen worden bij het verduurzamen van de leefomgeving
- duurzaamheidsvraagstukken en -transities analyseren en op basis daarvan aanbevelingen doen voor beleid en/of praktijk
- zelf een globale strategie voor een verduurzamingsproject en participatieproces opzetten.

Het focusprogramma bestaat uit de volgende cursussen

- 1 *Burgerinitiatieven en duurzaamheid (NB2812)*
- 2 *De duurzame stad (NB2902)*
- 3 *Milieuwetenschappen en duurzame ontwikkeling (NB1212)*

Open bachelor Milieu-natuurwetenschappen

Werken in de huidige samenleving vereist steeds vaker kennis vanuit diverse disciplines. Een combinatie van meerdere vakgebieden geeft ruimte voor een uniek persoonlijk studieprofiel dat op de arbeidsmarkt onderscheidend kan zijn.

De Open bachelor Milieu-natuurwetenschappen is een variant van de bacheloropleiding waarmee je jouw kennis en inzicht verbreedt. In het programma combineer je een deel van de opleiding Milieu-natuurwetenschappen (een programma van 120 EC) met studieonderdelen van één of meer andere, inhoudelijk niet-verwante opleidingen (van de OU of elders). Die laatste breng je onder in een zogenaamd 'verbredingspakket' van 45 EC. Je kunt het verbredingspakket eventueel ook nog uitbreiden met de 15 EC studiepunten van de vrije ruimte.

Zo'n combinatie van cursussen kan interessant zijn als je bijvoorbeeld geïnteresseerd bent in de juridische aspecten van milieu- en omgevingsbeleid, een combinatie wilt maken met managementwetenschappen, of je juist wilt verdiepen in de culturele of psychologische aspecten van duurzaamheid. Je kiest in dat geval voor het verbredingspakket zoals dat door de andere opleidingen van de Open Universiteit wordt aangeboden. Dat kun je eventueel ook nog aanvullen met cursussen aan een andere universiteit. Daardoor kun je een opleiding 'op maat' maken voor je specifieke studiebehoefte.

Daarnaast is de open bachelor ook bedoeld voor studenten die 'in een vorig studielevens' al een (gedeeltelijk) academische opleiding hebben gevolgd. Deze studenten kunnen in het verbredingspakket en de vrije ruimte eerder behaalde studiepunten (EC) inbrengen. Zie hiervoor ook het onderdeel 'Aanmelden en vrijstellingen' in deze studiegids.

Kijk voor meer informatie op de website of neem contact op met de studieadviseurs (via studieadvies.natuur@ou.nl).
www.ou.nl/studieaanbod/OBAMNW-2025-2026

Afgestudeerd: de titel Bachelor of Science (BSc)

Na het behalen van het diploma van de bacheloropleiding Milieu-natuurwetenschappen mag je de titel *Bachelor of Science (BSc)* voeren. Deze titel is internationaal erkend voor wetenschappelijke opleidingen (universiteiten). Het grootste verschil tussen de hbo- en wo-bacheloropleiding is het denkniveau. Studies op hbo-niveau zijn voornamelijk toegepast en beroepsgericht, terwijl je bij een wetenschappelijke studie ook werkt aan nieuwe ontwikkelingen en onderzoek.

Competenties

Na afronding van de bacheloropleiding beschik je over de volgende competenties:

- Het vermogen om, met ondersteuning, bij te dragen aan het in kaart brengen van een milieuprobleem, en dit probleem nader wetenschappelijk te definiëren (diagnosecompetentie).
- Het vermogen om, met ondersteuning, bij te dragen aan het onderzoeken van een milieuprobleem vanuit een natuurwetenschappelijke invalshoek, en de wetenschappelijke rapportage daarover uit te voeren aan het milieuwerkveld (onderzoekscompetentie).
- Het vermogen om, met ondersteuning, bij te dragen aan het ontwerpen en beschrijven van duurzame oplossingsrichtingen voor milieuproblemen (interventiecompetentie).

Doorstromen naar de master

Met een BSc-diploma in huis ben je al een heel eind op weg naar de academische mastertitel: Master of Science (MSc). Deze titel kun je verwerven door het volgen van onze masteropleiding Environmental Sciences (60 EC) waarin je zelfstandig onderzoek leert uitvoeren. Deze opleiding is ook weer flexibel in studietempo: het nominale traject gaat uit van twee jaar studie in deeltijd (30 EC per jaar).

Met het BSc-diploma in de Milieu-natuurwetenschappen word je rechtstreeks toegelaten tot onze opleiding MSc Environmental Sciences.

www.ou.nl/studieaanbod/MAES

Promoveren

Wil je na het behalen van je MSc-titel promoveren op een onderzoek in de milieu-natuurwetenschappen, of milieu-maatschappijwetenschappen? En wil je dat doen naast of in combinatie met het werk? Dan kan dat als buitenpromovendus bij de hoogleraren van de vakgroep Milieuwetenschappen. Als buitenpromovendus doe je onderzoek naar een zelfgekozen onderwerp onder begeleiding van een hoogleraar – veelal samen met een van de docenten – binnen de faculteit Bètawetenschappen. Een afgeronde promotie levert je de doctorstitel op (dr.), internationaal aangeduid als PhD (Doctor of Philosophy): een voorwaarde voor een carrière in het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek bij universiteiten, kennisinstellingen en het internationale bedrijfsleven.

www.ou.nl/web/open-universiteit/-/promover-5

Studie adviseurs

Als student van de bachelor Milieu-natuurwetenschappen krijg je bij het plannen van je studie ondersteuning van de studieadviseur. Je ontmoet deze studieadviseur al op de startdag van de introductiecursus *Aarde, mens en milieu*, of – bij vragen – al eerder via persoonlijk contact. Je houdt deze studieadviseur tijdens je verdere bacheloropleiding. De studieadviseur adviseert en bemiddelt bij het samenstellen en plannen van een studieroute en kan helpen bij het oplossen van studieproblemen. De studieadviseur zal ook je voortgang monitoren en je adviseren over de volgorde van cursussen in je studieroute. Wanneer de problemen het gevolg zijn van regels of procedures bij de Open Universiteit, kan de studieadviseur binnen de instelling naar een oplossing zoeken. Je kunt onze studieadviseurs Simone Vijgen en Letty Kok bereiken via **studieadvies.natuur@ou.nl**.

De studieadviseurs Simone Vijgen (links) en Letty Kok

Jaar rooster

Start september 2025

Propedeuse	Kwartiel 1 1 sep - 7 nov 2025	Kwartiel 2 17 nov 2025 - 30 jan 2026	Kwartiel 3 9 feb - 17 apr 2026	Kwartiel 4 27 apr - 3 jul 2026
1.1	NB0112 (5 EC) <i>vast</i> Aarde, mens en milieu ¹	NB0222 (5 EC) <i>vast</i> Aarde, mens en milieu ²	NB0412 (5 EC) <i>vast</i> Levenswetenschappen: evolutie	NB0502 (5 EC) <i>vast</i> Scheikunde voor milieuwetenschappen 1
	NB1212 (5 EC) <i>vast</i> Milieuwetenschappen en duurzame ontwikkeling ¹		NB1112 (5 EC) <i>vast</i> Milieubeleid: theorie en praktijk	
1.2	NB0702 (5 EC) <i>vast</i> Levenswetenschappen: fysiologie		NB1002 (5 EC) <i>vast</i> Natuurkunde voor milieuwetenschappen	NB1922 (5 EC) <i>vast</i> Bodem en water: een stroomgebiedbenadering
	NB0802 (5 EC) <i>vast</i> Geïntegreerd practicum natuurwetenschappen*#			
	NB0302 (5 EC) <i>vast</i> Wiskunde voor milieuwetenschappen		NB0922 (5 EC) <i>variabel</i> Gegevens en gevolgtrekkingen	

Post-propedeuse	Kwartiel 1 1 sep - 7 nov 2025	Kwartiel 2 17 nov 2025 - 30 jan 2026	Kwartiel 3 9 feb - 17 apr 2026	Kwartiel 4 27 apr - 3 jul 2026
2.1	NB1312 (5 EC) <i>vast</i> Klimaatverandering en adaptatie	NB1402 (5 EC) <i>vast</i> Scheikunde voor milieuwetenschappen 2	NB1602 (5 EC) <i>vast</i> Ecosystems and Human Well-being	NB1722 (5 EC) <i>vast</i> Environmental Toxicology
	NB1502 (5 EC) <i>variabel</i> Voeding en gezondheid		NB1812 (5 EC) <i>variabel</i> Energy Analysis	
2.2	NB2122 (5 EC) <i>vast</i> Geographical Information Systems (GIS) ³	NB2002 (5 EC) <i>vast</i> Environmental Systems Analysis and Scenarios	NB3002 (5 EC) <i>vast</i> Gezondheid in perspectief: voeding en milieu	NB2712 (5 EC) <i>vast</i> Milieu en economie
	IB4702 (5 EC) <i>vast</i> AI en maatschappij		IB0102 (5EC) <i>vast</i> Inleiding informatica ¹	

Post-propedeuse	Kwartiel 1 1 sep - 7 nov 2025	Kwartiel 2 17 nov 2025 - 30 jan 2026	Kwartiel 3 9 feb - 17 apr 2026	Kwartiel 4 27 apr - 3 jul 2026
3.1	NB2812 (5 EC) <i>vast</i> Burgerinitiatieven en duurzaamheid	NB2902 (5 EC) <i>vast</i> De duurzame stad	NB9804 (10 EC) <i>vast</i> Research Approaches in Environmental Sciences ¹	
	PB3202 (5 EC) <i>variabel</i> Gedrag en klimaat		Vrije ruimte/minor (5 EC)	
3.2	NB9906 (15 EC) <i>vast</i> Virtueel milieud adviesbureau: BSc Afstudeeronderzoek		NB2602 (5 EC) <i>variabel</i> Analysing Big Data for Environmental Systems	Vrije ruimte/minor (5 EC)
			Vrije ruimte/minor (5 EC)	

Variabele cursus: wordt begeleid in het aangeduide kwartiel/semester, zelfstudie rest van het jaar, aanmelding op elk moment mogelijk.

Vaste cursus: start op een vast moment en heeft een vaste doorlooptijd, voor start aanmelden, tussentijdse instroom is niet mogelijk.

In grijs: gebonden keuzedeel postpropedeuse + vrije ruimte/minor. Zelf in te vullen met minimaal 60 EC (uit 80 EC) uit gebonden keuzedeel, aangevuld met 30 EC academische bachelor cursussen van binnen en buiten de OU (vrije ruimte). Een eventueel overschot aan studiepunten uit gebonden keuzedeel postpropedeuse (20 EC in dit schema) kan worden ingebracht in de vrije ruimte.

* voor NB0802, NB9804 en NB9906 gelden volgens oer 2025/2026 ingangseisen: vroegtijdige vooraanmelding is noodzakelijk (min. 1 kwartiel van tevoren).

het NB0802-practicum is grotendeels in oktober, vóór half juli kenbaar maken bij de studieadviseur en na goedkeuring aanmelden vóór de start van het studiejaar.

¹ deze cursus start als vaste cursus in kwartiel 1 en kwartiel 3.

² deze cursus start als vaste cursus in kwartiel 2 en kwartiel 4.

³ deze cursus kan ook gespreid over kwartiel 1 en 2 worden gevolgd.

Start februari 2026

Propedeuse	Kwartiel 1 1 sep - 7 nov 2025	Kwartiel 2 17 nov 2025 - 30 jan 2026	Kwartiel 3 9 feb - 17 apr 2026	Kwartiel 4 27 apr - 3 jul 2026
1.1			NB0112 (5 EC) vast Aarde, mens en milieu 1 ¹	NB0222 (5 EC) vast Aarde, mens en milieu 2 ²
			NB1212 (5 EC) vast Milieuwetenschappen en duurzame ontwikkeling ¹	
1.2	NB1312 (5 EC) vast Klimaatverandering en adaptatie	NB2902 (5 EC) vast De duurzame stad	NB0412 (5 EC) vast Levenswetenschappen: evolutie	NB0502 (5 EC) vast Scheikunde voor milieuwetenschappen 1
	NB0302 (5 EC) vast Wiskunde voor milieuwetenschappen		NB1112 (5 EC) vast Milieubeleid: theorie en praktijk	
1.3	NB0702 (5 EC) vast Levenswetenschappen: fysiologie		NB1002 (5 EC) vast Natuurkunde voor milieuwetenschappen	NB1922 (5 EC) vast Bodem en water: een stroomgebiedbenadering
	NB0802 (5 EC) vast Geïntegreerd practicum natuurwetenschappen*#		NB0922 (5 EC) variabel Gegevens en gevolgtrekkingen	
	NB1502 (5 EC) variabel Voeding en gezondheid			

Post-propedeuse	Kwartiel 1 1 sep - 7 nov 2025	Kwartiel 2 17 nov 2025 - 30 jan 2026	Kwartiel 3 9 feb - 17 apr 2026	Kwartiel 4 27 apr - 3 jul 2026
2.1	NB2122 (5 EC) vast Geographical Information Systems (GIS) ³	NB1402 (5 EC) vast Scheikunde voor milieuwetenschappen 2	NB1602 (5 EC) vast Ecosystems and Human Well-being	NB1722 (5 EC) vast Environmental Toxicology
	IB0102 (5 EC) vast Inleiding informatica ¹		NB1812 (5 EC) variabel Energy Analysis	
2.2	NB2812 (5 EC) vast Burgerinitiatieven en duurzaamheid	NB2002 (5 EC) vast Environmental Systems Analysis and Scenarios	NB2602 (5 EC) variabel Analysing Big Data for Environmental Systems	NB2712 (5 EC) vast Milieu en economie
	PB3202 (5 EC) variabel Gedrag en klimaat		NB3002 (5 EC) vast Gezondheid in perspectief: voeding en milieu	

Post-propedeuse	Kwartiel 1 1 sep - 7 nov 2025	Kwartiel 2 17 nov 2025 - 30 jan 2026	Kwartiel 3 9 feb - 17 apr 2026	Kwartiel 4 27 apr - 3 jul 2026
3.1	IB4702 (5EC) <i>vast</i> AI en maatschappij	Vrije ruimte/minor (5 EC)	NB9804 (10 EC) <i>vast</i> Research Approaches in Environmental Sciences ¹	
	Vrije ruimte/minor (5 EC)		Vrije ruimte/minor (5 EC)	
3.2	NB9906 (15 EC) <i>vast</i> Virtueel milieuvdiesbureau: BSc Afstudeeronderzoek			

Variabele cursus: wordt begeleid in het aangeduide kwartiel/semester, zelfstudie rest van het jaar, aanmelding op elk moment mogelijk.

Vaste cursus: start op een vast moment en heeft een vaste doorlooptijd, voor start aanmelden, tussentijdse instroom is niet mogelijk.

In grijs: gebonden keuzedeel postpropedeuse + vrije ruimte/minor. Zelf in te vullen met minimaal 60 EC (uit 80 EC) uit gebonden keuzedeel, aangevuld met 30 EC academische bachelorcursussen van binnen en buiten de OU (vrije ruimte). Een eventueel overschot aan studiepunten uit gebonden keuzedeel postpropedeuse (20 EC in dit schema) kan worden ingebracht in de vrije ruimte.

* voor NB0802, NB9804 en NB9906 gelden volgens oer 2025/2026 ingangseisen: vroegtijdige vooraanmelding is noodzakelijk (min. 1 kwartiel van tevoren).

het NB0802-practicum is grotendeels in oktober, vóór half juli kenbaar maken bij de studieadviseur en na goedkeuring aanmelden vóór de start van het studiejaar.

¹ deze cursus start als vaste cursus in kwartiel 1 en kwartiel 3.

² deze cursus start als vaste cursus in kwartiel 2 en kwartiel 4.

³ deze cursus kan ook gespreid over kwartiel 1 en 2 worden gevolgd.

Opleidings schema

In dit overzicht vind je op alfabetische volgorde per cursus informatie over de wijze van begeleiding en de tentamenvorm. Het overzicht is ingedeeld per studiefase. De data van (online) bijeenkomsten en tentamendata vind je op de website door op de cursuscode of -titel te klikken. Als er geen verplichte bijeenkomst is, is zelfstudie buiten de ingeroosterde periode mogelijk; de begeleiding is dan beperkt tot het studentenforum en vragenur of docentcontact via de cursussite.

Propedeuse

Code	Cursustitel	EC	Begeleidingsvorm (data op cursussite)	Tentamen- vorm	Tentamendata sept. '25 - aug. '26	Vast/ variabel	Begeleiding in kwartiel
NB0112	Aarde, mens en milieu 1 – introductie in de milieu- natuurwetenschappen	5	Startdag en online bijeenkomst	DGT (mc)	13-11-'25, 5-2-'26, 20-4-'26, 8-7-'26	vast	k1
NB0112	Aarde, mens en milieu 1 – introductie in de milieu- natuurwetenschappen	5	Startdag en online bijeenkomst	DGT (mc)	20-4-'26, 8-7-'26, nov '26, feb '27	vast	k3
NB0222	Aarde, mens en milieu 2 – introductie in de milieu- natuurwetenschappen	5	Themadag Research en online bijeenkomst	DGT (mc + ov) + opdracht	3-2-'26, 23-4-'26, 9-7-'26, nov '26	vast	k2
NB0222	Aarde, mens en milieu 2 – introductie in de milieu- natuurwetenschappen	5	Themadag Milieu en online bijeenkomst	DGT (mc + ov) + opdracht	9-7-'26, nov '26, feb '27, apr '27	vast	k4
NB0302	Wiskunde voor milieuwetenschappen	5	huiswerk voor start (jul-aug), Themadag Aarde en online bijeenkomst	DGT (ov)	4-2-'26, 21-4-'26, 6-7-'26	vast	k1-2
NB0412	Levenswetenschappen: evolutie	5	Themadag Science en online bijeenkomst	DGT (ov)	22-4-'26, 7-7-'26, nov '26	vast	k3
NB0502	Scheikunde voor milieuwetenschappen 1	5	Themadag Milieu en online bijeenkomst	DGT (mc + ov)	6-7-'26, nov '26, feb '27	vast	k4
NB0702	Levenswetenschappen: fysiologie	5	Themadag Research en online bijeenkomst	DGT (ov)	5-2-'26, 21-4-'26, 9-7-'26	vast	k1-2
NB0802	Geïntegreerd practicum natuurwetenschappen	5	verplichte bijeenkomst en practicumdagen Wageningen	practicum + opdracht	volgens afspraak (zie cursussite)	*vast#	k1-2
NB0922	Gegevens en gevolgtrekkingen	5	online bijeenkomst	DIT (mc)	volgens afspraak (zie cursussite)	variabel	k3-4
NB1002	Natuurkunde voor milieuwetenschappen	5	Themadag Science en online bijeenkomst	DIT (mc)	volgens afspraak (zie cursussite)	vast	k3
NB1112	Milieubeleid: theorie en praktijk	5	verplichte bijeenkomst (zie cursussite) en online bijeenkomst	opdracht	volgens afspraak (zie cursussite)	vast	K3-4
NB1212	Milieuwetenschappen en duurzame ontwikkeling	5	online bijeenkomst	opdracht	volgens afspraak (zie cursussite)	vast	k1-2 en k3-4
NB1922	Bodem en water: een stroomgebiedbenadering	5	Themadag Research en online bijeenkomst	DGT (mc + ov) + opdracht	7-7-'26, nov '26, feb '27	vast	k4

Vast/variabel: * = variabele cursus met vast rooster bijeenkomsten; # = cursus met ingangseis; @ = cursus alleen toegankelijk via individuele regeling/premaster; \$ = onder voorbehoud.

k1 = cursus met begeleiding in kwartiel 1 (k1); k1-2 = cursus met begeleiding in kwartiel 1 én 2 (k1-2), semester; k1-4 = cursus met begeleiding in kwartiel 1 tot en met 4.

Begeleidingsvorm: online bijeenkomst - dit kunnen meerdere online bijeenkomsten zijn in het begeleidingskwartiel, zie het rooster op de cursussite.

Postpropedeuse verplicht deel

Code	Cursustitel	EC	Begeleidingsvorm (data op cursussite)	Tentamen- vorm	Tentamendata sept. '25 - aug. '26	Vast/ variabel	Begeleiding in kwartiel
NB1402	Scheikunde voor milieuwetenschappen 2	5	Themadag Aarde en online bijeenkomst	DGT (mc + ov)	2-2-'26, 20-4-'26, 7-7-'26	vast	k2

Postpropedeuse gebonden keuzedeel

Code	Cursustitel	EC	Begeleidingsvorm (data op cursussite)	Tentamen- vorm	Tentamendata sept. '25 - aug. '26	Vast/ variabel	Begeleiding in kwartiel
NB1312	Klimaatverandering en adaptatie	5	Themadag Aarde en online bijeenkomst	DGT (mc + ov) + opdracht	12-11-'25, 2-2-'26, 6-7-'26	vast	k1
NB1502	Voeding en gezondheid	5	Themadag Research en online bijeenkomst	DGT (mc + ov)	4-2-'26, 23-4-'26, 8-7-'26	variabel	k1-2
NB1602	Ecosystems and Human well-being	5	Themadag Science en online bijeenkomst	opdracht	volgens afspraak	vast	k3
NB1722	Environmental Toxicology	5	Themadag Milieu en online bijeenkomst	opdracht	volgens afspraak (zie cursussite)	vast	k4
NB1812	Energy Analysis	5	Themadag Science	opdracht	*Nov '25, feb '26, apr '26, jul '26	variabel	k3-4
NB2002	Environmental Systems Analysis and Scenarios	5	Themadag Research en online bijeenkomst	opdracht	volgens afspraak (zie cursussite)	vast	k2
NB2122	Geographical Information Systems (GIS)	5	Themadag Aarde en online bijeenkomst	DIT (mc) + opdracht	volgens afspraak (zie cursussite)	vast	k1
NB2602	Analysing Big Data for Environmental Systems	5	online bijeenkomst	DGT (ov) + opdracht	13-11-'25, 22-4-'26, 6-7-'26	variabel	k3
NB2712	Milieu en economie	5	Themadag milieu en online bijeenkomst	DGT (mc + ov) + opdracht	8-7-'26, nov '26, feb '27	vast	k4
NB2812	Burgerinitiatieven en duurzaamheid	5	online bijeenkomst	opdracht	volgens afspraak (zie cursussite)	vast	k1
NB2902	De duurzame stad	5	Themadag Research en online bijeenkomst	opdracht	volgens afspraak (zie cursussite)	vast	k2
NB3002	Gezondheid in perspectief: voeding en milieu	5	Themadag Science en online bijeenkomst	opdracht	volgens afspraak (zie cursussite)	vast	k3
IB0102	Inleiding informatica	5	Verzorgd vanuit de OU bacheloropleiding Informatica, zie cursussite			vast	k1, k3
IB4702	AI en maatschappij	5	Verzorgd vanuit het OU focusprogramma Ontwikkelingen in technologie en maatschappij, zie cursussite			vast	k1, k3
PB3202	Gedrag en klimaat	5	Verzorgd vanuit de OU bacheloropleiding Psychologie, zie cursussite			variabel	

De definitieve tentamendata volgen zo spoedig mogelijk in een nieuwe versie van deze studiegids.

Postpropedeuse verplicht deel: Afstudeeropdracht

Code	Cursustitel	EC	Begeleidingsvorm (data op cursussite)	Tentamen- vorm	Tentamendata sept. '25 - aug. '26	Vast/ variabel	Begeleiding in kwartiel
NB9804	Research Approaches in Environmental Sciences	10	5 verplichte bijeenkomsten	opdracht	volgens afspraak (zie cursussite)	vast #	k1-k2 of k3-4
NB9906	Virtueel milieuvadvisbureau – BSc Afstudeeronderzoek	15	5 verplichte bijeenkomsten	opdracht	volgens afspraak (zie cursussite)	vast #	k1-2

Onderstaande cursussen zijn reeds gestart in 2024-2025 maar hebben nog tentamenmogelijkheden in 2025-2026. Cursussen met een opdracht als tentamenvorm kunnen tot en met het eind van de inschrijfduur worden afgerond.

Code	Cursustitel	EC	Begeleidingsvorm (data op cursussite)	Tentamen- vorm	Tentamendata sept. '25 - aug. '26	Vast/ variabel	Begeleiding in kwartiel
NB0112	Aarde, mens en milieu 1 – introductie in de milieu-natuurwetenschappen (gestart in k3 2024-2025)	5	n.v.t.	DGT (mc)	13-11-'25	vast	n.v.t.
NB0212	Aarde, mens en milieu 2 – introductie in de milieu-natuurwetenschappen (gestart in k4 2024-2025)	5	n.v.t.	DGT (mc + ov) + opdracht	17-11-'25, 3-2-'26	vast	n.v.t.
NB0412	Levenswetenschappen: evolutie (gestart in k3 2024-2025)	5	n.v.t.	DGT (ov)	12-11-'25	vast	n.v.t.
NB0502	Scheikunde voor milieuwetenschappen 1 (gestart in k4 2024-2025)	5	n.v.t.	DGT (mc + ov)	17-11-'25, 2-2-'26	vast	n.v.t.
NB2402	Environmentally Improved Production (gestart in k4 2024-2025)	5	n.v.t.	DGT (ov) + opdracht	10-11-'25, 4-2-'26	Vast	n.v.t.
NB2702	Environmental Economics (gestart in k4 2024-2025)	5	n.v.t.	DGT (mc + ov) + opdracht	17-11-'25, 3-2-'26	vast	n.v.t.

Ingangseisen

Voor een aantal cursussen gelden specifieke ingangseisen. Je kunt je voor die cursussen alleen inschrijven als je één of meerdere andere cursussen met succes hebt afgerond.

- Als eis ter toelating tot de inschrijving voor NB0802 (*Geïntegreerd practicum natuurwetenschappen*) geldt dat ten minste 25 EC van de propedeuse moet zijn afgerond, waaronder NB0412 (*Levenswetenschappen: evolutie*) alsook NB0502 (*Scheikunde voor milieuwetenschappen 1*). Je dient je tegelijk in te schrijven voor NB0702 en NB0802 (of NB0702 moet al eerder zijn afgerond). Daarnaast is het aan te bevelen dat bij aanmelding NB0302 (*Wiskunde voor milieuwetenschappen*) is afgerond.
- Als eis ter toelating tot de inschrijving voor NB9804 (*Research Approaches in Environmental Sciences*) moet het propedeusegetuigschrift zijn behaald. Daarnaast is het wenselijk dat ten minste 25 EC van de postpropedeuse zijn afgerond c.q. vrijgesteld.
- Als eis ter toelating tot de inschrijving voor NB9906 (Virtueel milieuadviesbureau: BSc Afstudeeronderzoek) moet het propedeusegetuigschrift zijn behaald, moet NB9804 (Research Approaches in Environmental Sciences) zijn afgerond c.q. vrijgesteld, en moet minimaal 40 EC in het van de postpropedeuse zijn afgerond c.q. vrijgesteld. Tevens geldt een portfolio-eis voor de postpropedeuse ter toelating tot NB9906. De *portfolio-eis* voer je uit als sollicitatieopdracht, die je na aanmelding voor NB9906 ontvangt. Je dient aan te tonen dat je voldoet aan eisen over het voldoende beheersen van academische vaardigheden, zoals het afgerond hebben van schriftelijke en mondelinge rapportages als eindopdrachten in het voorgaande deel van de bacheloropleiding (of verleende vrijstelling), waarbij ook gevraagd wordt naar een reflectie op de persoonlijke ontwikkeling. Het betreft geen extra studie buiten de opleiding om.

*‘Als violiste leefde ik jaren in
een bubbel. Maar ik
wil mijn kennis verrijken’*

Sarah-Jane Oates
Student bachelor Milieu-natuurwetenschappen

Begeleiding en planning

Studieschema

In de bacheloropleiding volg je een persoonlijk studieschema. Elke cursus die je volgt bestaat uit studietaken die je via zelfstudie kunt bestuderen, online activerende begeleiding, een studentenforum voor onderlinge discussies en vragen aan de docent, één of meerdere online bijeenkomsten en meestal ook een bijeenkomst op een themadag in het studiecentrum in Utrecht. Je doorloopt samen met je medestudenten de opeenvolgende cursussen, wat zorgt voor onderlinge steun en inhoudelijke discussies. De opleiding combineert cursussen met een vast startmoment en cursussen met een variabel startmoment.

Bij cursussen met een *vast* startmoment start je tegelijkertijd met medestudenten in een ingeroosterde periode. Deze vaste cursussen zijn overwegend cursussen van 5 EC die je in één kwartaal volgt en afrondt (10 weken plus 1 tentamenweek). Bij een vaste cursus in één kwartaal gaan we uit van een studietempo van drie of vier dagdelen per week (11-12 uur per week). Een deel van de vaste cursussen van 5 EC is geroosterd over twee opeenvolgende kwartielen (semester). Een semestercursus van 5 EC volg je en rond je af in 21 weken plus één tentamenweek. Mocht het niet lukken om de cursus aan het einde van de begeleidingsperiode afgerond te hebben, dan heb je twee vaste herkansingsmogelijkheden. Voorafgaand aan beide herkansingen heb je de mogelijkheid om vragen in te brengen in een online vragenuur. Ook buiten de begeleidingsperiode beantwoordt de docent vragen in het studentenforum. Verder heb je via de cursussite veelal toegang tot opnames van de online bijeenkomsten die hebben plaatsgevonden tijdens de begeleidingsperiode.

De cursussen met een *variabele* startmoment kun je ook flexibel en zelfstandig bestuderen buiten de periode met begeleiding. Deze variabele cursussen zijn meestal cursussen van 5 EC die over twee kwartielen (een semester) doorlopen. Hierbij gaan we in het studieschema uit van een tempo van één of twee dagdelen per week (5-6 uur per week). Je hebt bij variabele cursussen de keuze:

- 1 je bestudeert de cursus tegelijk met medestudenten tijdens het ingeroosterde semester in het studieschema, of
- 2 je studeert in eigen tempo in een ander semester of in de zomerperiode. Wel weten we uit ervaring dat de kans op succes groter is als je het studieschema volgt met de bijbehorende begeleiding.

De *zomerperiode* kun je gebruiken om via zelfstudie te versnellen of te herkansen, maar natuurlijk ook voor studieverlof, of om je voor te bereiden op de cursussen in het nieuwe studiejaar.

Een andere combinatie is eenvoudig te maken als je voor een hoger of lager studietempo opteert. Het is ook mogelijk om tijdelijk meer te studeren dan in het schema staat aangegeven, door cursussen uit hetzelfde kwartaal te combineren, of door in de zomer cursussen te bestuderen.

Advies studieplanning

Steeds in juli zie je de aanpassingen voor het komend studiejaar in je individuele studiepad, zoals die op basis van de Onderwijs- en examenregeling (OER) voor het studiejaar 2025-2026 in het najaar 2024 zijn vastgesteld. Het is belangrijk om te beseffen dat behaalde studiepunten (EC) binnen de opleiding niet verloren gaan. Voor de overgangssituatie gelden speciale uitvoeringsregelingen. Je persoonlijke studiepad vind je op www.ou.nl/mijnOU.

Kalender studiejaar 2025/2026

Data	Kwartiel 1	Kwartiel 2	Kwartiel 3	Kwartiel 4
Kwartiel	1 september t/m 7 november 2025	17 november 2025 t/m 30 januari 2026	9 februari t/m 17 april 2026	27 april t/m 3 juli 2026
Tentamenweek	10, 12, 13, en 17 november 2025	2, 3, 4 en 5 februari 2026	20, 21, 22 en 23 april 2026	6, 7, 8 en 9 juli 2026
advies aanmelding vaste cursussen	10 augustus 2025	2 november 2025	25 januari 2026	12 april 2026
laatste aanmelddatum vaste cursussen	31 augustus 2025	16 november 2025	8 februari 2026	26 april 2026
laatste aanmelddatum vrijstellingsverzoeken (verkorte bachelor/ premaster)	6 juli 2025	21 september 2025	7 december 2025	1 maart 2026

Startdagen

Ieder jaar starten zo'n 150 studenten met het introductiesemester *Aarde, mens en milieu*. Voor iedereen die met de bacheloropleiding Milieu-natuurwetenschappen of de premaster start organiseren wij een startdag in de *Koninklijke Burgers' Zoo* (Arnhem). Deze startdag vindt plaats aan het begin van ieder semester: het *najaarsemester start rond 1 september* en het *voorjaarsemester start rond 1 februari*. Deelname is kosteloos en staat open voor startende studenten en belangstellenden uit Nederland en Vlaanderen. Wel is het noodzakelijk om je uiterlijk 10 dagen voor een startdag aan te melden (en af te melden bij verhindering). Je kunt ook deelnemen aan de startdag als je een premaster volgt. Deelname aan de startdag is niet verplicht om de introductiecursussen *Aarde, mens en milieu* of de opleiding succesvol af te ronden; het helpt wel.

De bedoeling van de startdag is om op een plezierige en actieve manier kennis te maken met medestudenten, docenten en de studieadviseurs, en tegelijk met de inhoud en opzet van de opleiding bezig te zijn. Je zult ook al een eerste studietoek uitvoeren van de cursus *Aarde, mens en milieu 1*. Als eerste studietoek inventariseer en analyseer je samen met je medestudenten een specifiek ecosysteem, zoals de *Bush*, *Mangrove* of *Ocean*, en de impact van de mens op dit ecosysteem. Aan de hand van deze opdracht krijg je een goed beeld van waar deze academische opleiding over gaat.

Wij horen van oud-studenten vaak dat deze dag hen sterk heeft gemotiveerd bij hun nieuwe start in het onderwijs. Vlaamse studenten nodigen we eveneens van harte uit om deel te nemen aan de startdag. Voor Vlaamse studenten organiseert de opleiding daarnaast nog een online startbijeenkomst, over de aansluiting van de opleiding op het Vlaamse milieuveld.

Startdagen BSc Milieu-natuurwetenschappen

Datum	Tijd	Waar
zaterdag 30 augustus 2025	van 10:00 tot 16:00 u	Burgers' Zoo Arnhem
zaterdag 7 februari 2026	van 10:00 tot 16:00 u	Burgers' Zoo Arnhem

Aanmelden via www.ou.nl/nw-startdag

Docent

Je hebt in iedere cursus in de bachelor een vaste docent bij wie je terecht kunt voor inhoudelijke vragen. Deze docent is meestal de examinerator van de cursus en verantwoordelijk voor de toetsing, waarbij uit het oogpunt van kwaliteitsbewaking ook steeds een tweede docent is betrokken, de plaatsvervangend examinerator. Wie je docent is, lees je op de cursussite in de online leeromgeving. Inhoudelijke vragen stel je bij voorkeur via de discussieruimte op de cursussite, aan je medestudenten en aan de docent. Op de cursussite vind je ook onderdelen als de studietaken, aanvullende bronnen en specifieke items of multimedia. Door de didactische opzet van het cursusmateriaal en de zelftoetsmogelijkheden met terugkoppeling in onze cursussen, is resultaatgerichte zelfstudie met deze vorm van begeleiding heel goed mogelijk.

De docent verzorgt ook de werkcolleges bij de cursus, meestal één startbijeenkomst, een Thema-dagbijeenkomst en enkele online bijeenkomsten. Als je studeert volgens het studieschema kun je naast de standaard inhoudelijke cursusbegeleiding ook profiteren van de activerende begeleiding tijdens de werkcolleges. De docent volgt in het begeleidingskwartiel de studenten actief in hun studie via studietaken en deadlines.

Themadagen

Ieder kwartiel is er een themadag in studiecentrum Utrecht voor studenten van de bachelor-opleiding BSc Milieu-natuurwetenschappen en de masteropleiding MSc Environmental Sciences. Een vast onderdeel van het programma is een lezing van een gastspreker. Dat is meestal een milieuwetenschapper van een universiteit of kennisinstelling. Via deze lezingen krijg je zicht op actuele ontwikkelingen en inzicht in de organisatie van onderzoek en de maatschappelijke betekenis van de bevindingen. Vaak volgt er na de lezing een workshop, waarin je met medestudenten en docenten het thema verder uitdiept en bediscussieert. Het thema van de lezing heeft altijd raakvlakken met meerdere cursussen uit de opleidingen, zodat de milieuwetenschappen als interdisciplinair vakgebied nog duidelijker in kaart worden gebracht.

Tijdens de lunchpauze heb je volop de gelegenheid om met andere studenten, maar ook met docenten en studieadviseurs te spreken. In de ochtend en in de middag worden parallel aan elkaar begeleidingsbijeenkomsten gehouden voor de cursussen die in dat kwartiel geroosterd zijn. Als er een begeleidingsbijeenkomst is gepland op een themadag voor een cursus waarvoor je ingeschreven staat, dan ontvang je een maand vooraf via de cursussite een oproep tot aanmelding.

Deelname aan de themadagen is gratis, maar tijdig aan- en afmelden is noodzakelijk. Op de cursussite geeft je docent aan of deelname aan de groepsbijeenkomst verplicht is, en welke voorbereiding daartoe vereist is.

Themadagen 2025-2026

Themadagen	Kwartiel	Wanneer*	Tijd	Waar
themadag Aarde	k1	za 20 sep 2025	10.00-16.00 u	Studiecentrum Utrecht
themadag Research	k2	za 13 dec 2025	vanaf 10.30 u	Studiecentrum Utrecht
themadag Science	k3	za 7 mrt 2026	10.00-16.00 u	Studiecentrum Utrecht
themadag Milieu	k4	za 9 mei 2026	09.45-16.00 u	Studiecentrum Utrecht

* Data onder voorbehoud

Aanmelden: www.ou.nl/web/open-universiteit/-/aanmeldformulier-themadagen-nw

Duurzaamheid is de toekomst

‘Vanuit mijn functie voer ik voedingscontroles uit van producten die mondiaal door o.a. Nederlandse multinationals vermarkt worden. Dus ook waar problemen ontstaan, ga ik ernaartoe. In de avonden, als ik niet al te vermoeid ben, studeer ik in mijn hotelkamer, zodat ik geen achterstand heb.’

Abdul Boedhoe

NouW: jouw studie- en alumnivereniging

NouW is een vereniging die openstaat voor alle studenten, docenten en alumni uit het wetenschapsgebied Environmental Sciences. De vereniging, bestaande uit zo'n 150 leden, organiseert onder andere bijeenkomsten waarop actuele milieuthema's belicht worden en waar deelnemers onderling contacten kunnen leggen. Bij elke activiteit is er een gezamenlijke lunch, en na afloop is er meestal gelegenheid om samen wat te gaan eten en drinken. Voor mensen die afstandsonderwijs volgen een prima gelegenheid dus om elkaar te ontmoeten.

NouW organiseert elk jaar minimaal drie activiteiten. Zo zijn we naar een voedselbos bij Nijmegen geweest, hebben we rond Wageningen door 200.000 jaar bodem- en landschapsvorming gefietst. We zijn in een prehistorische vuursteenmijn bij Rijckholt geweest. In Enschede kon je een Arduino-workshop volgen om bijvoorbeeld een elektronische thermometer te bouwen die de data naar een bestand wegschreef; het resultaat kon je meenemen naar huis. Verder zijn we in Utrecht bijgepraat over de Nederlandse stikstofproblematiek en kregen we bij Space Expo in Noordwijk uitleg over onderzoek waarbij vanuit een satelliet met behulp van microgolven bodemvochtigheid en de hoeveelheid biomassa gemeten wordt.

In 2025 viert NouW zijn 30-jarig jubileum met een meerdaagse excursie rond de Westerschelde.

Wil je lid worden van NouW? Meld je aan via de website www.ou.nl/studieverenigingen-betawetenschappen.

Een blik in de vuursteenmijn bij Rijckholt; hier ontstond 6000 jaar geleden de eerste Nederlandse industriële bedrijvigheid.

Pieter Jan Kole MSc
*Voorzitter van het bestuur
van studie- en alumni-
vereniging NouW*

Vrijstelling en premaster

Heb je geen wo-bachelordiploma in de milieuwetenschappen, maar heb je wel een andere relevante opleiding in het hoger onderwijs (hbo of wo) geheel of gedeeltelijk afgerond?

Bijvoorbeeld een hbo-bacheloropleiding in de milieuwetenschappen of een wo-bacheloropleiding in biologie of maatschappijwetenschappen? Dan kom je wellicht in aanmerking voor vrijstelling en kun je via een bachelorprogramma met vrijstelling of een premasterprogramma doorstromen naar de academische masteropleiding Environmental Sciences (MSc) van de Open Universiteit. Hoe dat werkt, lees je op: www.ou.nl/duurzaamheid-en-milieu-studeren.

Vrijstelling

De toegekende vrijstelling is afhankelijk van de gevolgde vooropleiding in het hoger onderwijs en kan behoorlijk groot zijn, waardoor de studie substantieel korter wordt. Als voorbeeld vind je in de volgende tabel de verkorte bacheloropleiding voor studenten die al een hbo-bachelordiploma in huis hebben. Ook als je je hbo- of wo-bachelor niet hebt afgerond, kun je in aanmerking komen voor vrijstelling. Elk vrijstellingsverzoek wordt individueel beoordeeld, ook als je al aan de opleiding bent begonnen en cursussen hebt afgerond.

Vrijstelling voor afgestudeerde hbo-bachelors

Het aantal studiepunten (EC) is aangegeven voor afgestudeerde hbo-bachelors met: (1) hbo-milieukunde; (2) hbo-biochemisch/biomedisch; (3) hbo-chemisch en fysisch/technisch; of (4) hbo niet-milieu; niet-bèta.

(1)	(2)	(3)	(4)	Cursustitel	Fase*	Code
5 EC	5 EC	5 EC	5 EC	<i>Aarde, mens en milieu 1 – introductie in de milieu-natuurwetenschappen</i>	k1 of k3	NB0112
–	5	5	5	<i>Aarde, mens en milieu 2 – introductie in de milieu-natuurwetenschappen</i>	k2 of k4	NB0222
–	–	–	5	<i>Scheikunde voor milieuwetenschappen 1</i>	k4	NB0502
5	5	5	5	<i>Milieuwetenschappen en duurzame ontwikkeling</i>	k1-k2 of k3-k4	NB1212
–	–	5	5	<i>Levenswetenschappen: fysiologie</i>	k1-k2	NB0702
–	–	–	5	<i>Geïntegreerd practicum natuurwetenschappen</i>	k1-k2	NB0802
–	5	5	5	<i>Milieubeleid: theorie en praktijk</i>	k4	NB1112
–	5	–	–	<i>Bodem en water: een stroomgebiedbenadering</i>	k3-k4	NB1922
–	–	–	5	Verplichte extra cursus uit propedeuse BSc Milieu-natuurwetenschappen (vastgelegd door CvE)		
10	25	25	40	Subtotaal propedeuse		
10	10	10	10	<i>Research Approaches in Environmental Sciences</i>	k1-k2 of k3-k4	NB9804
15	15	15	15	<i>Virtueel milieuvadviser: BSc Afstudeeronderzoek</i>	k1-k2	NB9906
10	10	10	25	<i>Scheikunde voor milieuwetenschappen 2 en/of extra cursussen uit postpropedeuse BSc Milieu-natuurwetenschappen (vastgelegd door CvE)</i>		NBxxxx
35	35	35	50	Subtotaal postpropedeuse		
45 EC	60 EC	60 EC	90 EC	Minimaal EC in totaal verkorte bachelor		

* Inroostering in kwartiel (k1, k2, k3 of k4) staat per cursus aangegeven in het studieschema BSc Milieu-natuurwetenschappen; bepaalde cursussen kun je ook buiten deze roostering als zelfstudie bestuderen en afronden. Voor een volledige beschrijving van de wo-bachelor BSc Milieu-natuurwetenschappen: www.ou.nl/studieaanbod/BMW

Premaster

Een premaster is een persoonlijk programma waarmee je toegelaten kunt worden tot de masteropleiding. De omvang en inhoud van de premaster hangt af van de vooropleiding en je specifieke leerwensen en wordt in overleg met de studieadviseur vormgegeven. Je kunt met je vragen over vrijstellingsmogelijkheden of doorstromen via een premaster terecht bij de studieadviseurs via studieadvies.natuur@ou.nl. Je krijgt dan een vrijblijvend vooradvies.

Minoren

De Open Universiteit heeft een breed aanbod aan bachelorminoren voor studenten van de OU en voor studenten van andere universiteiten en hogescholen. Je kunt als student kiezen uit losse cursussen of minoren van de andere instellingen en deze opnemen in je eigen opleiding. De minoren die de faculteit voor jou als samenhangend programma heeft samengesteld staan op www.ou.nl/minoren.

Doorstroomminor Environmental Sciences (hbo-bachelors)

Deze doorstroomminor is bedoeld voor hbo-bachelorstudenten in de eindfase van hun studie. Via een doorstroomminor kun je een deel van jouw premaster afronden binnen je eigen opleiding, voor toelating tot de MSc Environmental Sciences van de Open Universiteit. Je hebt hier toestemming voor nodig van je eigen hbo-bacheloropleiding, en je moet een premaster aanvragen als voorlopige toelatingsbeschikking bij de Open Universiteit.

Voor studenten van hbo-milieuopleidingen bestaat de doorstroomminor uit de premaster Research in Environmental Sciences. Studenten van andere hbo-opleidingen kunnen de premaster Milieuwetenschappen, eventueel met de premaster Research in Environmental Sciences, volgen als doorstroomminor tijdens de hbo-bacheloropleiding: vraag je eigen opleiding naar de voorwaarden.

Met vragen over doorstromen via een premaster kun je terecht bij de studieadviseurs. Je kunt een vrijblijvend vooradvies aanvragen door een kopie van je diploma en alle bijbehorende cijferlijsten te mailen naar studieadvies.natuur@ou.nl.

Doorstroomminor MSc Environmental Sciences (wo-bachelors)

Deze doorstroomminor is bedoeld voor wo-bachelorstudenten in de eindfase van hun studie aan een andere universiteit. Via een doorstroomminor kun je een deel van je premaster afronden binnen je eigen opleiding, voor toelating tot de MSc Environmental Sciences van de Open Universiteit. Je hebt hier toestemming voor nodig van je eigen wo-bacheloropleiding, en je moet een premaster aanvragen als voorlopige toelatingsbeschikking bij de Open Universiteit.

Met vragen over doorstromen via een premaster kun je terecht bij de studieadviseurs. Je kunt een vrijblijvend vooradvies aanvragen door een kopie van je diploma en alle bijbehorende cijferlijsten te mailen naar studieadvies.natuur@ou.nl.

Erkende kwaliteit

De Open Universiteit is door de Keuzegids Universiteiten 2025 uitgeroepen tot de beste universiteit van Nederland. Na negentien jaar onafgebroken in de top drie staat de Open Universiteit nu weer op de eerste plaats (samen met Wageningen University). Rector magnificus Theo Bastiaens: 'Het is geweldig dat onze studenten ons onderwijs zo hoog waarderen. Een mooie erkenning voor alle docenten en medewerkers die elke dag met passie werken aan ons gepersonaliseerd activerend onderwijs. Dat we uitgerekend in ons jubileumjaar weer de eerste plek bereiken maakt het extra bijzonder. Veertig jaar jong en al twintig jaar aan de top betekent dat we consistent kwalitatief goed onderwijs bieden.'

Al jaren achtereen behoort de bachelor Milieu-natuurwetenschappen tot de beste milieuopleidingen van Nederland. De Keuzegids Universiteiten 2025 is positief over de inhoud van het programma, de docenten, de studielast (studeerbaarheid) en de vaardigheden. De opleiding scoorde in de Keuzegids Universiteiten 2025 87 punten en verdiende daarmee wederom het predicaat 'Topopleiding' (>76 punten). Bij de visitatie die onderdeel is van de NVAO-accreditatie was het oordeel van de experts over het programma lovend: 'De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte uit boven de gangbare basiskwaliteit'. Ook de andere bacheloropleidingen binnen de faculteit Bètawetenschappen doen het goed. De bachelor Informatica behaalt eveneens de eerste plaats en verdient het predicaat 'Topopleiding'. De bacheloropleiding Informatiekunde behaalt de tweede plaats in de ranglijst.

Nationale Studenten Enquête (NSE)

De Nationale Studenten Enquête (NSE) is een onafhankelijk onderzoek onder studenten uit het hoger onderwijs in Nederland dat jaarlijks wordt uitgevoerd. Ook studenten van de OU nemen deel aan het onderzoek. De Open Universiteit krijgt van haar studenten in de NSE 2025 een algemene tevredenheidsscore van 4.16 op een schaal van 1 tot 5. Daarmee is de Open Universiteit in de NSE 2025 eerste van de 14 Nederlandse universiteiten die verenigd zijn in de Universiteiten van Nederland (UNL), net voor WU die 4.1 punten behaalt. De derde plek is voor Universiteit Twente die 4.0 punten scoort. Bovendien halen zes van de zeven bachelors en twee van de twaalf masters van de Open Universiteit de hoogste tevredenheidsscores van de wo-opleidingen in hun studierichtingen. 87.6 procent van de studenten is (zeer) tevreden over het onderwijs van de Open Universiteit, het gemiddelde van alle universiteiten is 80,8 procent.

'Interessante sprongen in elk vak naar hedendaagse problematieken en hoe ermee om te gaan / mogelijke onderzoeken voor mogelijke oplossingen.'

'Ik ervaar de communicatie met de docenten als zeer aangenaam, vriendelijk, toegankelijk en respectvol.'

'Erg tevreden op alle aspecten, vooral omdat het georganiseerd is naast je huidige baan.'

Anonieme quotes NSE 2024

Onze studenten hebben positief gereageerd op diverse aspecten van hun studie-ervaring ervaring met de bacheloropleiding Milieu-natuurwetenschappen (op een schaal van 1 tot en met 5):

- 1 *Studeerbaarheid van de opleiding:* 83% van de studenten ervaart de studiedruk als precies goed, ze ervaren de opleiding als goed combineerbaar met andere verplichtingen, wat bijdraagt aan hun flexibiliteit en studiecomfort.
- 2 *Tevredenheid over de opleiding in het algemeen:* Met een indrukwekkende score van 4,3 zijn studenten over het algemeen zeer tevreden met hun keuze voor de opleiding Milieu-natuurwetenschappen aan de Open Universiteit. Dit geeft aan dat de opleiding aanzienlijk gewaardeerd wordt door haar studenten.
- 3 *De inhoud van de opleiding:* Studenten waarderen de rijke lesstof en het curriculum met een solide score van 4,1. Dit illustreert de diepgang en relevantie van het academische programma.

Daarnaast heeft de opleiding uitstekend gescoord op specifieke thema's zoals de aansluiting op actuele ontwikkelingen, het niveau van de opleiding, en de inhoudelijke kwaliteit van het studiemateriaal. Deze resultaten benadrukken onze toewijding aan kwalitatief hoogstaand onderwijs en ondersteuning voor onze studenten. Je kunt de NSE-resultaten van de Open Universiteit en andere instellingen bekijken op de website van **Studiekeuze 123**.

Accreditatie

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) heeft de wo-bacheloropleiding Milieu- natuurwetenschappen op basis van het beoordelingsrapport van de Quality Assurance Netherlands Universities (QANU) geaccrediteerd. De NVAO waarborgt de kwaliteit van het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen.

Opleidingscommissie Environmental Sciences

Wil je als student meedenken, meepraten en meebeslissen over het onderwijs? Dan ben je van harte welkom om de openbare online vergaderingen van de opleidingscommissie bij te wonen. We hebben één commissie voor de bachelor Milieu-natuurwetenschappen (inclusief premaster) én de master Environmental Sciences. Samen nemen we ook initiatieven ter verbetering van de opleidingen, zoals het project 'Snelle Kwartielfeedback', waarmee de OC impact heeft gecreëerd. Op eigen initiatief heeft de OC-ES een projectidee ingediend ter verbetering van de onderwijskwaliteit (kwaliteitsgelden). Samen met het onderwijskundig team is deze Snelle Kwartielfeedback getest in de bachelor en zal op termijn als effectieve wijze van evalueren in de gehele Open Universiteit beschikbaar komen. Ook is er overleg tussen de opleidingscommissies van de verschillende OU-opleidingen (via de voorzitters van de opleidingscommissies) en dit heeft onder andere geresulteerd in het gezamenlijk initiatief om de evaluatie van het onderwijs op opleidingsniveau in de medezeggenschap in te brengen, met succes.

De bijeenkomsten van de opleidingscommissie – zo'n vier per jaar – kondigen we aan op de bachelor- en masterportalen in de online leeromgeving. Je bent ook van harte welkom als je meer wilt weten over het werk van de opleidingscommissie. Bij wet bestaat de commissie altijd uit evenveel studenten als docenten. Iedere twee jaar zijn er verkiezingen voor de studenten en de docenten in de commissie. De huidige commissie heeft zitting in 2025 en 2026. De bijeenkomsten zijn online en openbaar.

De Opleidingscommissie Environmental Sciences (OC-ES) heeft als wettelijk medezeggenschapsorgaan instemmingsrecht op de Onderwijs- en examenregeling: het curriculum van cursussen en afspraken. Zo hebben de leden de afgelopen jaren flink meegedacht met de gewijzigde opzet van de master. Daarnaast beoordeelt de opleidingscommissie jaarlijks de uitvoering hiervan aan de hand van de studentevaluaties. De commissie heeft ook adviesrecht: op eigen initiatief geeft ze suggesties over alle andere aangelegenheden betreffende het onderwijs, niet alleen over de

opleidingen BSc Milieu-natuurwetenschappen en MSc Environmental Sciences, maar ook over het onderwijs aan de OU in het algemeen. De OC-ES heeft bijvoorbeeld meegedacht met het vormgeven van een overgangsregeling voor de stopgezette cursus *Geologie rondom plaattektoniek* in de BSc Milieu-natuurwetenschappen.

Samenstelling OC-ES

Studentleden: Marieke Eeken, Walter Loog (vicevoorzitter), Theo Verhoeven; Sjoerd Verhoeven (plaatsvervangend studentlid).

Docentleden: Lianne Groen (voorzitter), Jean Hugé, Susanne Vogel; Leen Dresen (plaatsvervangend docentlid).

Meer weten over de Opleidingscommissie Environmental Sciences 2025-2026? Kijk op het opleidingsportaal of neem contact op met de ambtelijk secretaris van de OC-ES (Ellen Davids) via opleidingscommissie.bw@ou.nl.

Raad van Advies Opleidingen Milieuwetenschappen

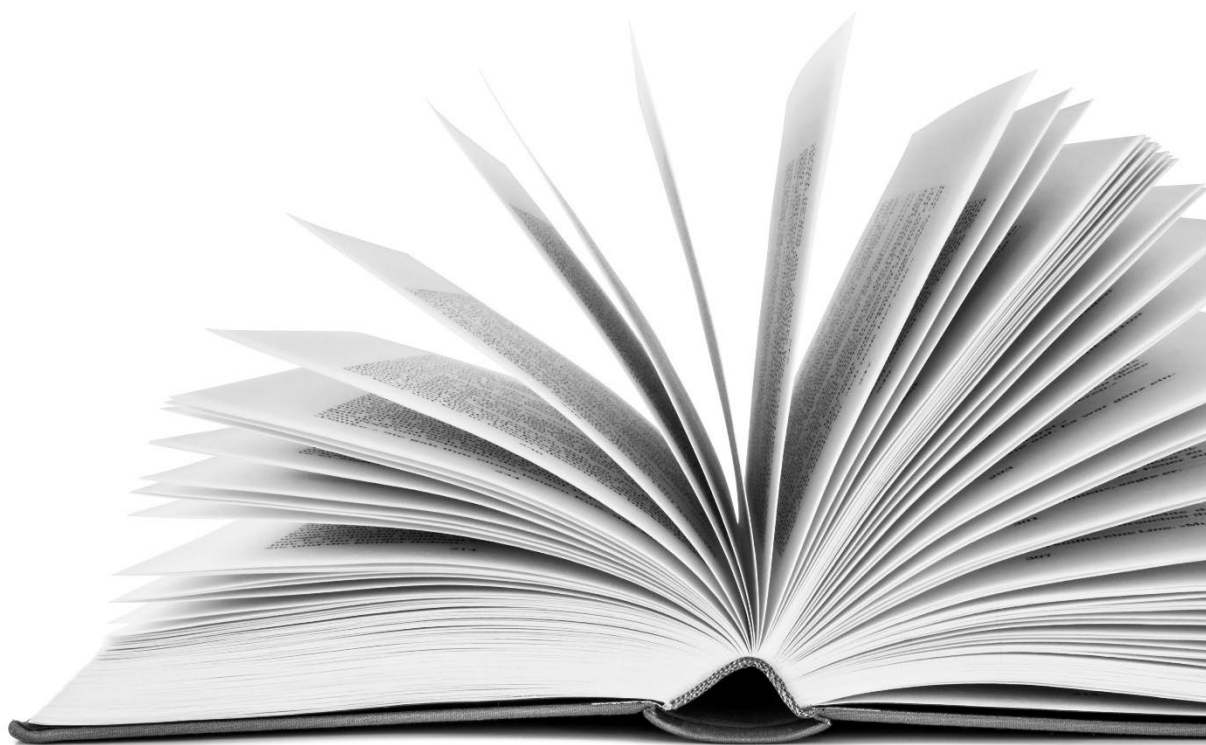
De Raad van Advies is de werkveldcommissie voor de opleidingen van de vakgroep Milieuwetenschappen en bestaat uit vertegenwoordigers uit het werkveld waar de bacheloropleiding Milieu-natuurwetenschappen (BSc) en de masteropleiding Environmental Sciences (MSc) studenten voor opleidt.

De vertegenwoordigers zijn externe deskundigen die een hoge mate van kennis, inzicht en ervaring hebben in het werkveld en/of de opleidingspraktijk. De raad adviseert over de kwaliteit en de inhoud van de onderwijsprogramma's van de opleidingen met het doel om optimale aansluiting van ons onderwijs met het werkveld te garanderen en om de kennis in ons onderwijs te verstevigen.

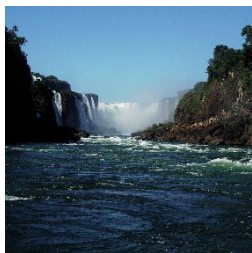
www.ou.nl/-/faculteit-betawetenschappen-raad-van-advies-milieuwetenschappen

Cursus beschrijvingen

Op de volgende pagina's vind je, in alfabetische volgorde, alle cursussen die je kunt bestuderen binnen onze opleiding. De cursusbeschrijvingen zijn hier beknopt weergegeven. De meest actuele en uitgebreide gegevens over een cursus, de leerdoelen, ingangsvoorwaarden, tentaminering en begeleiding vind je op de website. Bij elke cursusbeschrijving in deze gids staat het webadres vermeld dat direct toegang geeft tot deze informatie.

Aarde, mens en milieu 1 – introductie in de milieu- natuurwetenschappen

*NB0112 | 5 EC | VAST |
k1 en k3 (2 × per jaar)*

Deze cursus maakt deel uit van het introductiesemester op de bachelor Milieu-natuurwetenschappen, waarmee je goed zicht krijgt op de mogelijkheden van deze studie en begeleid wordt bij jouw persoonlijke studieplanning. In deze introductiecursus gaan we in op processen die zich afspelen binnen het gewone aardse milieu, zonder dat we daar de invloed van de mens bij beschouwen. Je krijgt inzicht in natuurlijke processen binnen de aardse compartimenten bodem, continentale wateren, oceaan en atmosfeer. Daarnaast maak je kennis met de biosfeer, ecosystemen en natuurlijke 'life support' functies. Na bestudering van de cursus ben je vertrouwd met natuurwetenschappelijke basiskennis over het normale aardse milieu en heb je inzicht in de vraag hoe dit milieu leven mogelijk maakt.

www.ou.nl/studieaanbod/NB0112

Aarde, mens en milieu 2 – introductie in de milieu- natuurwetenschappen

*NB0222 | 5 EC | VAST |
k2 en k4 (2 × per jaar)*

Deze cursus maakt deel uit van het introductiesemester op de bachelor Milieu-natuurwetenschappen, waarmee je goed zicht krijgt op de mogelijkheden van deze studie en begeleid wordt bij jouw persoonlijke studieplanning. Deze introductiecursus gaat over de invloed van de mens op aardse compartimenten (atmosfeer, bodem, continentale wateren, oceanen) en over activiteiten gericht op toekomstige leefbaarheid (milieubeleid, milieutechnologie, duurzame productie van energie en voedsel). Je leert deze milieuvraagstukken wetenschappelijk te analyseren met behulp van het 'DPSIR framework'. Het stap voor stap leren analyseren geeft je inzicht in de relatie tussen milieuvraagstukken en verstoring van normale aardse processen. Bovendien kun je vereisten omschrijven voor duurzaam menselijk gebruik van de aarde en krijg je inzicht in mogelijkheden en beperkingen voor de realisatie hiervan.

www.ou.nl/studieaanbod/NB0222

AI en maatschappij

*IB4702 | 5 EC | VAST |
k1 en k3 (2 × per jaar)*

De cursus AI en maatschappij is gericht op studenten die een goed inzicht willen krijgen in de werking en capaciteiten van moderne AI-technieken en potentiële maatschappelijke problemen die deze technieken al dan niet kunnen veroorzaken.

AI krijgt een steeds grotere rol in bedrijven en de maatschappij, en de specifieke technologieën volgen elkaar snel op. Bedrijven hebben daarom behoefte aan mensen die een goed overzicht hebben op het vakgebied en kunnen evalueren welke technieken relevant zijn voor hun bedrijf. Er wordt ook veel in de media gesproken over de gevaren van AI. Door het volgen van deze cursus krijg je een beter begrip over AI en de daadwerkelijke gevaren. De cursus is geschikt voor deelnemers met technische als niet-technische achtergrond.

De algemene doelstelling van de cursus AI en maatschappij is studenten op te leiden tot mensen die een goed begrip hebben van hoe AI werkt, wat het kan doen en wat het niet kan doen (superintelligence, zelfbewuste robots, etc.).

De eerste helft van de cursus gaat over AI-technieken, de tweede helft richt zich op het verantwoord gebruik van AI.

www.ou.nl/studieaanbod/IB4702

Analysing Big Data for Environmental Systems: an introduction to R

*NB2602 | 5 EC | VARIABEL |
k3*

De afgelopen jaren hebben we als samenleving ongelofelijke sprongen gemaakt in het verzamelen en analyseren van data – sommigen noemen dit zelfs het Big Data-tijdperk. Die ontwikkeling heeft geleid tot nieuwe kansen in de bestudering van de dynamische interacties tussen mens en milieu. Voorbeelden daarvan zijn vegetatiepatronen in tropische regenwouden, het gedrag van plastic deeltjes in het milieu en de analyse van energienetwerken. Om die kansen goed te kunnen benutten, is het van belang dat onderzoekers met specifieke tools kunnen werken om big data te beheren en analyseren. Een van die tools is R.

R is momenteel een van de populairste computertalen voor het analyseren van data. Het programma is oorspronkelijk ontwikkeld voor statistische doeleinden, maar het kan ook worden gebruikt als programmeertaal en voor datavisualisatie (graphics). In het begin werd R vooral gebruikt door statistici en dataminers, maar tegenwoordig hebben steeds meer wetenschappers, zoals biologen, psychologen en milieuwetenschappers, hun weg ernaartoe gevonden.

In deze cursus leer je hoe je op efficiënte wijze de taal R kunt gebruiken voor het beheren, analyseren en visualiseren van grote hoeveelheden milieugegevens. Aangezien het onmogelijk is om alle aspecten van R in deze cursus van 5 EC te bestuderen, leren we je ook hoe je zelf nieuwe R-vaardigheden kunt verwerven. Deze cursus is geschikt voor studenten die relatief weinig kennis en ervaring op het gebied van datamanagement en programmeren hebben, maar enige affiniteit met programmeren en het werken met getallen en data (bijvoorbeeld in Excel) is zeer wenselijk.

www.ou.nl/studieaanbod/NB2602

Bodem en water: een stroomgebiedbenadering

NB1922 | 5 EC | VAST |
k3-4

Voldoende én schoon water plus een gezonde bodem. Het is geen gemakkelijke opgave; we leven immers met velen in een kwetsbare delta. Inmiddels lopen we in een sterk veranderend klimaat steeds meer tegen de grenzen van het bodem-watersysteem aan. Hoe gaan we bijvoorbeeld om met wateroverlast in woonwijken, droogteschade in de landbouw, ophoging van stortplaatsen, daling van veenbodems en zeespiegelstijging? Daarom willen overheden water en bodem sturend laten zijn bij beslissingen over de ruimtelijke inrichting van ons landschap. In deze natuurwetenschappelijke cursus ontwikkel je de aardwetenschappelijke kennis om te begrijpen hoe, waar en waarom bodem en water zo onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Je start dicht bij huis: je bestudeert het landschap om je heen en vergelijkt dat met bodem-watersystemen in Nederland en Vlaanderen. Daarbij werk je vanuit een stroomgebiedbenadering. Je komt op deze wijze ook in aanraking met het onderzoek naar landgebruik-transities van jouw docenten. Daarmee leer je allerlei vragen oplossen als: Hoe kunnen we duurzaam omspringen met de beperkte drinkwatervoorraden? Hoe kan water het landschap vormgeven? Hoe kan de interactie tussen bodem en water benut worden om het risico op droogte en overstromingen te verkleinen? Hoe groot is de impact van menselijk ingrijpen op het bodem-watersysteem? Je leert naar deze maatschappelijke opgaven kijken vanuit wereldwijd perspectief: de Sustainable Development Goals (SDG's). Als opdracht ontfel je de dynamiek van een van deze opgaven naar keuze en presenteert je je bevindingen in een op de maatschappij gericht factsheet. Daarbij leer je 'open data'-sets te gebruiken om aan de hand van indicatoren een analyse te maken.

www.ou.nl/studieaanbod/NB1922

Burgerinitiatieven en duurzaamheid

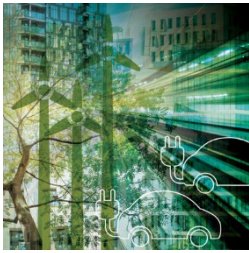
NB2812 | 5 EC | VAST |
k1

Deze cursus geeft een overzicht van burgerinitiatieven en participatie van burgers op het gebied van duurzaamheid, milieu en omgevingsbeleid. Aan de hand van concrete voorbeelden en wetenschappelijke literatuur wordt ingegaan op definities en verschillende vormen van burgerinitiatief en participatie. Ook wordt aandacht besteed aan de achterliggende ideeën over democratie en bestuur in relatie tot betrokkenheid van burgers, opvattingen over duurzaamheid en de rol van burgers, en de impacts van burgerbetrokkenheid op duurzaamheid. Je gaat ook zelf aan de slag met een reflectie op de rol van burgerinitiatieven en participatie in democratie, bestuur en beleid en aan het einde van de cursus krijg je de opdracht om een plan op te zetten voor een concreet burgerinitiatief of een participatietraject dat bijdraagt aan duurzaamheid. De cursus is bedoeld om een breder inzicht te geven in de mogelijkheden, maar ook in de beperkingen van burgerinitiatieven en -participatie op weg naar een duurzamere samenleving. Met dat doel bekijkt de stof zowel het perspectief van burgers als dat van participatieprofessionals die de dialoog met burgers over duurzaamheid begeleiden.

www.ou.nl/studieaanbod/NB2812

Link beschikbaar vanaf 16 juni 2025

De duurzame stad

NB2902 | 5 EC | VAST |
k2

Als we onze samenleving duurzamer willen maken, dan zal dat vooral in de stad moeten gebeuren. Het overgrote deel van de mensen woont immers in steden, en ook de economische activiteit concentreert zich in steden. Het verduurzamen van de stad is wel een grote uitdaging. Op dit moment stoten steden veel broeikasgassen uit en verslinden ze grote hoeveelheden grondstoffen. De stad is niet goed bestand tegen extreme regenval en hitte, en de luchtkwaliteit is er op veel plaatsen slecht. Hoe kunnen steden de transitie maken naar hernieuwbare energiebronnen, een klimaatbestendige inrichting, en hergebruik van materialen? Deze cursus gaat in op de grote duurzaamheidstransities op het vlak van energie, klimaat, mobiliteit, circulariteit, en stedelijk groen. Daarbij is er ruim aandacht voor de aard van de huidige duurzaamheidsproblemen en voor de mogelijke oplossingen, maar ook voor de doelen van stedelijke beleidsmakers en de uitdagingen bij het bereiken daarvan. De cursus is gebaseerd op actuele data en recente inzichten in het verloop van stedelijke duurzaamheidstransities in Nederland en daarbuiten.

www.ou.nl/studieaanbod/NB2902

Ecosystems and Human Well-being

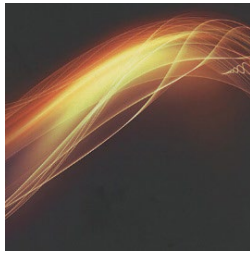

NB1602 | 5 EC | VAST |
k3

Deze Engelstalige cursus richt zich op de wisselwerking tussen mensen en ecosystemen. Het gaat daarbij om twee hoofdvragen: wat is het belang van ecosystemen voor menselijk welzijn en hoe beïnvloedt de mens het functioneren van ecosystemen? Voor het bestuderen van deze wisselwerking maken we gebruik van het conceptuele raamwerk van ecosysteemdiensten. In de cursus leer je milieuproblemen die verband houden met de degradatie van ecosystemen te analyseren en op te lossen. Via studietaken richt je je op de waarde van ecosystemen voor het menselijk welzijn, de veranderingen die de afgelopen vijftig jaar in ecosystemen zijn opgetreden en de mogelijkheden om de huidige trend van doorgaande aantasting te keren. Aan de hand van een aantal casusbeschrijvingen verdiep je je nader in de precieze oorzaken, mechanismen en gevolgen van antropogene veranderingen in ecosystemen. Als afronding van de cursus voer je zelf een ecosysteem-assessment uit van een casusgebied.

www.ou.nl/studieaanbod/NB1602

Energy Analysis

NB1812 | 5 EC | VARIABEL |
k3-k4

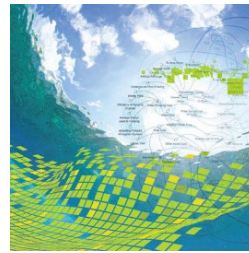
Om ontwikkelingen op het gebied van onze energievoorziening goed te kunnen begrijpen en mee te kunnen denken over mogelijke opties voor de toekomst, is het van belang om energiesystemen goed te kunnen doorgronden. De Engelstalige cursus Energy Analysis biedt een introductie in de analyse van energiesystemen en energietechnologieën. In de cursus wordt zowel aandacht besteed aan systemen die in energie voorzien als systemen die de vraag naar energie bepalen. Tijdens de cursus komen verschillende methoden en hulpmiddelen om energiesystemen te analyseren aan bod, waaronder: energie in een sociale context, energiediensten en energievraag, energiewinning en conversie, energiemarkten, energieanalyse en -management, exergieanalyse, energieketens, levenscyclusanalyse van energie, meten van energie-efficiëntie en energie-intensiteit, energietechnologieën, energiescenario's en beleid gericht op efficiënt energiegebruik en hernieuwbare energie.

De cursus is Engelstalig en wordt getentamineerd door middel van een aantal opdrachten.

www.ou.nl/studieaanbod/NB1812

Link beschikbaar vanaf 16 juni 2025

Environmental Systems Analysis and Scenarios

NB2002 | 5 EC | VAST |
k2

In de Engelstalige cursus Environmental Systems Analysis and Scenarios leer je de basis van systeemanalyse en hoe je die kunt gebruiken om milieuvraagstukken te analyseren en op te lossen. We leren je hoe verschillende voorbeelden omgezet kunnen worden in mathematische modellen, en hoe deze met het computerprogramma Stella geanalyseerd kunnen worden. Je leert bijvoorbeeld hoe je maximale visvangst krijgt terwijl er toch een duurzaam evenwicht van de vispopulatie blijft bestaan. En hoe werken terugkoppelingen tussen verschillende milieucompartimenten? Als voorbeelden analyseren we 1) hoe je maximale visvangst krijgt terwijl er toch een duurzaam evenwicht van de vispopulatie blijft bestaan door gebruik te maken van de exponentiële en logistische groeivergelijking; 2) hoe gebiedsvreemde stoffen verspreiden in meren en hoe chemische reacties hier een invloed op hebben en 3) hoe interacties en terugkoppelingen een rol spelen in tal van systemen zoals een predator-prooi- of competitie-model. Hierna leer je wat de rol is van scenario's in toekomstige milieuprojecties en zul je met alle opgedane kennis een eigen model met scenario's ontwikkelen.

www.ou.nl/studieaanbod/NB2002

Environmental Toxicology

NB1722 | 5 EC | VAST |
k4

Deze Engelstalige cursus richt zich op het verwerven van kennis over de basisprincipes van de (milieu)toxicologie met inbegrip van milieuchemie, humane toxicologie, epidemiologie en risicoanalyse. Vandaag de dag worden levende organismen (waaronder de mens) blootgesteld aan een steeds groter wordend aantal en een steeds grotere verscheidenheid van schadelijke stoffen. Soms kunnen effecten van een blootstelling rampzalige gevolgen hebben, maar in de praktijk komt het echter veel vaker voor dat er sprake is van blootstelling aan lagere doseringen gedurende een langere tijd en dat de gevolgen pas veel later aan het licht komen. De studie en risico-evaluatie van schadelijke chemicaliën, de manier waarop ze een organismen binnenkomen, hun effect van moleculair tot populatieniveau en de beschermings-mechanismen die zij oproepen omvatten het vakgebied van de toxicologie. Deze cursus, Environmental Toxicology, richt zich op het verwerven van kennis over het gedrag van chemische stoffen in het milieu en hun nadelige effecten op ecosystemen, inclusief de mens. Daarbij komen zowel de processen aan bod die de blootstelling bepalen, als de processen die het toxische effect op een organisme en op het ecosysteem bepalen. Ten slotte is er aandacht voor risicobeoordeling en regelgeving.

www.ou.nl/studieaanbod/NB1722

Link beschikbaar vanaf 16 juni 2025

Gedrag en klimaat

PB3202 | 5 EC | VARIABEL |

Deze cursus draait om de rol van psychologie bij het voorkómen van de door de mens veroorzaakte klimaatverandering en hoe menselijk gedrag hierin een rol speelt. Je leert waarom klimaatpsychologie steeds belangrijker wordt en hoe psychologische kennis toegepast kan worden om bij te dragen aan het aanpakken van klimaatverandering. In deze cursus leer je waarom het begrijpen van individueel gedrag van essentieel belang is in de aanpak van klimaatverandering. Tevens leer je hoe psychologische theorieën en modellen kunnen worden toegepast om klimaatvriendelijk gedrag te verklaren en te bevorderen.

www.ou.nl/studieaanbod/PB3202

Gegevens en gevolgtrekkingen

NB0922 | 5 EC | *VARIABLE* |
k1-k2

Sommige maatschappelijke problemen zijn alleen op te lossen met behulp van (natuur)wetenschappelijke informatie. Die informatie hebben maatschappelijke actoren – zoals beleidsmakers, inwoners en bedrijven – nodig om aan te geven waartoe hun handelen kan leiden en om tot beredeneerde voorstellen te komen. Maar daarvoor is het ook belangrijk om de juistheid te kunnen beoordelen van de wetenschappelijke redeneringen die ten grondslag liggen aan het verband tussen handelingen en uitkomsten. In deze cursus leer je wetenschappelijke redeneringen te beoordelen met logicaregels, drogredenen herkennen en beoordelen of de uitgangspunten van een redenering plausibel zijn. Ook leer je de geschiktheid van een gebruikte proefopzet of toets te beoordelen. Tot slot leer je de grondbeginselen van de statistiek en hoe je statistische toetsen evalueert. Aan het einde van deze cursus ben je in staat om natuurwetenschappelijke artikelen op waarde te schatten en toe te passen in maatschappelijke debatten.

www.ou.nl/studieaanbod/NB0922

Geïntegreerd practicum natuurwetenschappen

NB0802 | 5 EC | *VAST* |
k1-k2

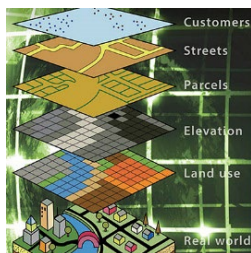
Het Geïntegreerd practicum natuurwetenschappen (GPN) is ingericht om kennis te maken met het experimenteren binnen de natuurwetenschappen. Als thema van het practicum is gekozen voor fysiologische en genetische adaptatie van het fotosyntheseproces in planten. Het practicum bestaat uit een voorbereidende, een experimenteer- en een afrondingsfase. In de voorbereidende fase behandelen we in schriftelijk materiaal de belangrijkste achtergronden van het fotosyntheseproces. Je krijgt inzicht in de wijze waarop natuurwetenschappelijke problemen met goed opgezette experimenten zijn op te lossen. De experimenteergefase vindt plaats bij de Wageningen Universiteit en Researchcentrum (de WUR) op vijf (of zes, afhankelijk van het aantal studenten) achtereenvolgende dagen, voorafgegaan door een voorbereidende bijeenkomst in Studiecentrum Utrecht. Na het oefenen van enkele basale laboratoriumtechnieken doe je een aantal experimenten die je meer inzicht geven in de fysiologische en genetische aanpassingen van het fotosyntheseproces. Een van deze experimenten ontwerp je zelf op grond van de opgedane kennis.

In de afrondingsfase verwerk je de tijdens het practicum verzamelde gegevens tot een themaverslag.

Voor deze cursus gelden ingangseisen. Meld je zo vroeg mogelijk, minimaal een kwartiel voor start, aan.

www.ou.nl/studieaanbod/NB0802

Geographical Information Systems (GIS)

NB2112 | 5 EC | VAST |
k1

Met de opkomst van online kaartendiensten zoals Google Maps is het gebruik van digitale kaarten en satellietbeelden voor veel mensen onderdeel van het dagelijks leven geworden. Maar ook binnen het milieu-wetenschappelijk onderzoek geeft het gebruiken en analyseren van geografische beelden door geografische informatiesystemen (GIS) talloze mogelijkheden. Zo kunnen we vanachter ons bureau inzicht krijgen in de veranderingen in gewaskwaliteit door de seizoenen heen, de link tussen leefomgeving en gezondheid, en de gevolgen van regenval op de gedragspatronen van olifanten. GIS is een instrument (vaak een softwarepakket) dat gebruikt wordt voor het beheren van geografische data, het analyseren van ruimtelijke componenten en het maken van duidelijke digitale kaarten om deze kennis te delen met anderen. Bij veel maatschappelijke vraagstukken speelt de ruimtelijke component een belangrijke rol. GIS wordt dan ook voor talrijke toepassingen en in uiteenlopende maatschappelijke sectoren gebruikt. Deze Engelstalige cursus geeft aan de hand van voorbeelden en oefeningen een brede introductie in de concepten van ruimtelijke analyse en GIS. Naast theorie zijn er oefeningen en casestudies, waarbij je met het GIS-computerprogramma QGIS leert om ruimtelijke gegevens te analyseren, zoals het bepalen van de hoeveelheid groene ruimte in de woonomgeving aan de hand van satellietbeelden.

www.ou.nl/studieaanbod/NB2122

Link beschikbaar vanaf 16 juni 2025

Gezondheid in perspectief: voeding en milieu

NB3002 | 5 EC | VAST |
k3

Voor de meeste mensen is gezondheid het belangrijkste in hun leven. Gezondheid wordt onder andere bepaald door gedrag (roken, ongezonde voeding, weinig beweging, alcoholgebruik) en door fysieke leefomstandigheden (buitenmilieu en milieu binnenshuis). Deze cursus gaat in op onderwerpen als gezonde levensverwachting, ziektelast, fijnstof, geluidshinder, alcoholgebruik, sportdranken, voedselverspilling, gewasbeschermingsmiddelen, milieubelasting door voedselconsumptie, vegetarische voeding en nog veel meer. In de cursus staat de gezondheid van de mens centraal en wordt vooral gekeken hoe voeding en milieu daarop van invloed zijn. De cursus werkt volgens de principes van activerend academisch afstandsonderwijs en bestaat uit een vijftal studietaken: gezondheid, milieu en gezondheid, gezonde voeding, veilige voeding en duurzame voeding. Binnen elke studietaak verwerk je aan de hand van opdrachten de leerstof. Je past de kennis en inzichten die je opdoet toe op casuïstiek en voorbeelden uit de praktijk.

www.ou.nl/studieaanbod/NB3002

Inleiding informatica

*IB0102 | 5 EC | VAST |
k1 en k3*

In de cursus Inleiding informatica komt een aantal verschillende onderwerpen uit de informatica aan bod, zoals systeemontwerp, databases, werking van het internet, programmeren en security. Je leert de problemen die informatica oplost herkennen en je leert een aantal manieren om tot een oplossing te komen. Voorbeelden hiervan zijn het veilig uitwisselen van e-mail (wat betekent 'veilig' en hoe dwing je 'veilig' af?), hoe vraagt je browser een webpagina op en hoe wordt die dan verstuurd, hoe organiseer je informatie in een database en hoe schrijf je een kort programma? Daarnaast maak je kennis met een aantal formele manieren van redeneren. Deze manieren zijn, net als computers, heel precies en bieden daarmee een handvat om grip te krijgen op hoe een computer omgaat met informatie. Dankzij deze cursus maak je kennis met zowel de opleiding als het vakgebied informatica. Daarmee ontwikkel je een solide basis voor de vervolgvakken uit de bachelors Informatica en Informatiekunde.

www.ou.nl/studieaanbod/IB0102

Klimaatverandering en adaptatie

*NB1312 | 5 EC | VAST |
k1*

In de cursus Klimaatverandering en adaptatie gaan we uit van de aarde als systeem. Via dit interdisciplinaire begrip onderscheiden we de belangrijkste deelsystemen klimaat, atmosfeer, biosfeer, hydrosfeer en lithosfeer. Je leert wat de belangrijke mechanismen zijn in de wisselwerking tussen veranderend klimaat en natuurwetenschappelijke processen en fenomenen op en nabij het aardoppervlak, en hoe die het systeem aarde in verleden en heden bepalen. Vanuit die kennis van paleo-klimaat en de samenhang met de dynamiek van systeem aarde leer je wat het verschil is tussen natuurlijke klimaatverandering en antropogene klimaatverandering. Deze kennis leer je toepassen in de context van milieu- en klimaatvraagstukken (op globaal, regionaal en stedelijk niveau). Hiervoor krijg je een overzicht aangereikt van analysemethoden en voorbeelden van maatregelen voor klimaatadaptatie. Je analyseert zelf voor een gebied naar keuze de klimaat-effecten, en reflecteert samen met medestudenten op mogelijke maatregelen tijdens een online seminar.

www.ou.nl/studieaanbod/NB1312

Link beschikbaar vanaf 16 juni 2025

Levenswetenschappen: evolutie

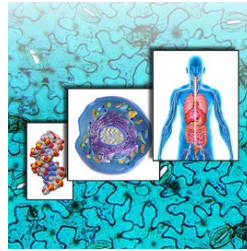

NB0412 | 5 EC | VAST |
k3

Bij biologische evolutie speelt de omgeving een belangrijke, selecterende rol. Wat gebeurt er als die omgeving door menselijke invloed verandert? Of als de mens een nieuw type omgeving creëert, zoals dichtbebouwde steden? De cursus 'Levenswetenschappen: evolutie' biedt een brede basis aan kennis en inzichten rond biologische evolutie. Vanuit die basis gaat de cursus in op diverse voorbeelden van (onbedoelde) menselijke invloed op evolutionaire processen. De cursus begint met evolutionaire processen in populaties en op relatief korte tijdschaal. Daarbij komt ook de genetische basis van evolutie aan bod. Vanaf daar zoomt de cursus steeds verder uit, tot uiteindelijk de totale biodiversiteit op aarde. De theorie pas je toe in een doorlopende casus over de zwartgerande tuinslak, waarbij je waarnemingen kunt doen in jouw directe woonomgeving.

www.ou.nl/studieaanbod/NB0412

Levenswetenschappen: fysiologie

NB0702 | 5 EC | VAST |
k1-k2

Fysiologie gaat over de 'werking' van levende organismen zoals planten en dieren. Fysiologie is belangrijk in de milieukunde, omdat het zicht geeft op de grenzen waarbinnen leven mogelijk is. Fysiologie biedt ook mogelijkheden om te begrijpen hoe levende organismen (waaronder de mens) zich al dan niet kunnen handhaven onder milieustress. Om te kunnen functioneren en overleven moet een organisme energie opnemen, een vrij constant intern milieu handhaven, en kunnen reageren op bedreigingen van buitenaf. Dat is mogelijk door allerlei chemische en fysische processen in cellen en in organen. Deze cursus behandelt de werking van levende organismen vanaf het niveau van biomoleculen in de cel tot de samenwerking van organen in het organisme. Doel is om kennis te nemen van en inzicht te krijgen in het functioneren van organismen op micro- en macroniveau.

www.ou.nl/studieaanbod/NB0702

Milieu en economie

NB2712 | 5 EC | VAST |
k4

Economische activiteiten hebben een grote impact op het leefmilieu en omgekeerd kan milieubeleid een grote impact hebben op de economie. Deze cursus biedt inzicht in verschillende aspecten van de interactie tussen milieu en economie. Eerst wordt er gekeken naar de oorzaak van milieuproblemen. Aan de hand van een serious game bekijken we de dynamiek van collectieve actieproblemen en de verschillende visies hierop. Vervolgens gaan we in op centrale concepten uit de milieueconomie: Pareto-efficiëntie, externaliteiten en optimale vervuiling. Dit passen we toe op economische beleidsinstrumenten zoals milieutaksen en emissiehandel. Deze milieu-economische discussie laat het bredere sociaal-ecologische systeem vaak buiten beschouwing. Daarvoor kijken we naar de ecologische schaal van de economie, alternatieve groei-indicatoren en nieuwe economische modellen zoals het Donut-model. Daarna onderzoeken we ook het economische denken zelf: welke veronderstellingen worden er in economisch denken gemaakt over vergelijkbaarheid, eigenbelang en beslissingen maken? Wat leert dat ons over duurzaamheid nastreven in de economie? In het tweede grote deel van de cursus wordt er gekeken naar het bedrijfsniveau: wat zijn verschillende ethische perspectieven (bijvoorbeeld voor contracten, kwaliteit, reclame) en hoe kunnen bedrijven over duurzaamheid rapporteren (corporate social responsibility)? De cursus wordt afgesloten met een reflectie over duurzaamheid zelf: wat zijn de doelen ervan en hoe spelen waarden hierin een rol?

www.ou.nl/studieaanbod/NB2712

Link beschikbaar vanaf 16 juni 2025

Milieubeleid: theorie en praktijk

NB1112 | 5 EC | VAST |
k4

Milieuproblemen zijn complexe vraagstukken. Met deze cursus wordt beoogd het inzicht te bevorderen in de milieuproblemen die spelen, de wijze waarop met deze problemen in beleid en samenleving wordt omgegaan, de veranderingen die daarin zijn opgetreden en de rol die beleidswetenschappers kunnen spelen bij het analyseren en arrangeren van noodzakelijk geachte maatschappelijke veranderingen richting duurzame ontwikkeling. Hierover treed je met medestudenten in discussie en werk je samen bij het bestuderen van het cursusmateriaal. Daarbij besteed je zowel aandacht aan centrale begrippen, concepten en theorieën uit het milieubeleid als de analyse daarvan aan de hand van verschillende beleidswetenschappelijke perspectieven. Ook ga je in op de complexiteit van milieuproblemen als vraagstukken voor multi-actor, -sector en -level governance. Als rode draad voor de opdrachten, per groep en individueel, in de cursus is gekozen voor het thema 'klimaatverandering en milieubeleid'.

www.ou.nl/studieaanbod/NB1112

Milieuwetenschappen en duurzame ontwikkeling

NB1212 | 5 EC | VAST |
k1-2 en k3-k4

In de cursus Milieuwetenschappen en duurzame ontwikkeling vergroot je je kennis over de rol die milieuwetenschappelijk onderzoek kan spelen bij duurzaamheidsvraagstukken en vergroot je ook je inzicht in duurzame ontwikkeling als begrip en perspectief. Een belangrijk onderdeel van de cursus vormt het uitvoeren van een literatuurstudie naar een concreet vraagstuk op milieugebied en het op wetenschappelijke wijze hierover rapporteren in een paper. Bij het literatuuronderzoek kun je kiezen uit een vijftal actuele vraagstukken, zoals de stikstofproblematiek, het verduurzamen van energiegebruik in steden, en verontreiniging van het milieu door plastics. De cursus gaat onder andere in op rapporteren in toegankelijk Nederlands, op het vinden van geschikte wetenschappelijke literatuur, en op passend verwijzen naar deze literatuur in je tekst. Ook ga je aan de slag met het vertalen van een kennisvraag die in de samenleving leeft naar een onderzoeksvraag waarmee je gericht kunt zoeken naar informatie binnen verschillende milieuwetenschappelijke expertisegebieden.

www.ou.nl/studieaanbod/NB1212

Natuurkunde voor milieuwetenschappen

NB1002 | 5 EC | VAST |
k3

Wat weet je van het energieverbruik van vervoersmiddelen? Hoe kun je het klimaat beschrijven? Wat is de rol van de mens in de klimaatopwarming? Hoe kun je je huis of kamer beter isoleren? Deze cursus reikt de natuurkundige principes aan en plaatst fysische verschijnselen in een milieuwetenschappelijke context. Deze fysische principes kunnen veelal in mathematische verbanden worden weergegeven.

Na de inleiding volgen de studietaken Klassieke mechanica (toepassing: energieverbruik van een vervoersmiddel) en Elektromagnetisme (toepassing: windenergie). In de studietaken Warmte en Verwarmen gaan we in op de thermodynamica en passen de principes toe in en rondom het huis (isolatie en de warmtepomp). In de studietaak Optische straling bestuderen we de kwantummechanische achtergronden van atomen en moleculen, en krijgen we daarmee handvatten voor het meten van luchtverontreiniging en concentraties van gassen en stoffen in de atmosfeer. In de studietaak Radioactiviteit komt kernenergie en medische beeldvorming aan bod en in de studietaak Geluid het terugdringen van geluidshinder. De integrerende studietaak Klimaat toont hoe de verschillende facetten van de natuurkunde een bijdrage kunnen leveren aan een beter begrip van ons klimaat en de klimaatverandering.

www.ou.nl/studieaanbod/NB1002

Open onderwijs BSc Milieu- natuurwetenschappen

NB5001 | 2,5 EC

In voorkomende gevallen kun je na goedkeuring van de Examenkamer Bètawetenschappen inschrijven voor het open onderwijs. De inhoud en begeleiding daarvan worden individueel vastgesteld.

www.ou.nl/studieaanbod/NB5001

Open onderwijs BSc Milieu- natuurwetenschappen

NB5002 | 5 EC

In voorkomende gevallen kun je na goedkeuring van de Examenkamer Bètawetenschappen inschrijven voor het open onderwijs. De inhoud en begeleiding daarvan worden individueel vastgesteld.

www.ou.nl/studieaanbod/NB5002

Open onderwijs BSc Milieu-natuurwetenschappen

NB5004 | 10 EC

In voorkomende gevallen kun je na goedkeuring van de Examenkamer Bètawetenschappen inschrijven voor het open onderwijs. De inhoud en begeleiding daarvan worden individueel vastgesteld.

www.ou.nl/studieaanbod/NB5004

Research Approaches in Environmental Sciences

*NB9804 | 10 EC | VAST |
k1-k2 en k3-k4 (2 × per jaar)*

Deze cursus stelt je in staat essentiële academische onderzoekscompetenties voor milieuwetenschappers te verwerven. Na afloop van de cursus kun je de belangrijkste onderzoeksbenaderingen van de milieuwetenschappen en gerelateerde (sub)disciplines karakteriseren.

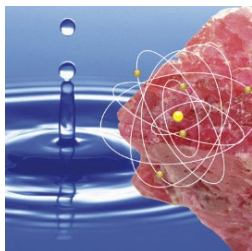
De kern van de cursus bestaat uit de volgende 4 onderdelen:

- de wetenschappelijke aanpak in de milieuwetenschappen
- probleemformulering en literatuuronderzoek
- onderzoekskader & onderzoeksmethoden
- wetenschappelijk rapporteren en presenteren & reflectie.

Je leert milieuproblemen op verschillende manieren te analyseren. Aan de hand van een onderzoeks-onderwerp komen bovengenoemde onderdelen aan bod. Er zijn meerdere onderzoeksonderwerpen beschikbaar uit de milieu-onzoeksdomeinen van de faculteit, zoals milieu-natuurwetenschappen, milieutoekomstverkenningen, milieubeleid, en duurzame ontwikkeling.

www.ou.nl/studieaanbod/NB9804

Scheikunde voor milieuwetenschappen 1

NB0502 | 5 EC | VAST |
k4

Scheikunde ligt aan de basis van verschillende milieuwetenschappelijke verschijnselen. Enerzijds zijn dat milieuproblemen en oplossingen voor die problemen, zoals luchtverontreiniging, verzuring, corrosie en het verwijderen van verontreinigingen uit afvalwater. Anderzijds is dat de wetenschappelijke input die scheikunde levert voor het ontwikkelen van bijvoorbeeld batterijen om zon- en windenergie op te slaan. In deze cursus gaan we in op de chemische achtergrond van deze verschijnselen. We reiken basiskennis en vaardigheden aan op het gebied van atoombouw, chemische binding, structuur en eigenschappen van stoffen, reactiesnelheid en chemisch evenwicht, zuren en basen, redoxreacties en elektrochemie, chemische thermodynamica, reactiekinetiek en reactiemechanismen. Via milieugerelateerde studietaken ervaar je hoe belangrijk deze scheikundekennis is voor de milieuwetenschappen. Daarbij komen fundamentele vragen aan de orde zoals: Hoe zijn stoffen opgebouwd? Welke reacties kunnen stoffen ondergaan in het milieu? Hoe verlopen deze reacties en met welke snelheid gebeurt dat? Daarnaast gaan we in op de reactiesnelheid, de richting van een reactie en hoe we die kunnen beïnvloeden.

www.ou.nl/studieaanbod/NB0502

Scheikunde voor milieuwetenschappen 2

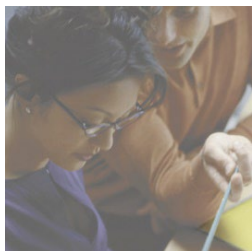
NB1402 | 5 EC | VAST |
k2

In deze cursus ontwikkel je kennis en vaardigheden op het gebied van de organische chemie en krijg je een overzicht van technieken voor het nemen en analyseren van milieumonsters. De cursus bestaat uit twee blokken. Het blok Koolstofchemie begint met een indeling van organische moleculen naar structurele opbouw en ruimtelijke bouw. Daarna volgt een beschrijving van het optreden van elektrische ladingsverschillen in moleculen. Deze ladingsverschillen zijn van groot belang om het verloop van reacties te voorspellen. Er komen verbindingen aan de orde als vetten, zeepen, fenolen, dioxine, polychloorbifenylen (PCB) en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK). Het tweede blok Onderzoeksmethoden in de milieuchemie beschrijft eerst de handelingen die noodzakelijk zijn om antwoord te krijgen op de vraag: Wat en hoeveel zit er van een bepaalde stof in dit monster? Daarna worden kwalitatieve en kwantitatieve analyse- en scheidingsmethoden van chemische stoffen in milieumonsters besproken. Het betreft zeer uiteenlopende technieken als titraties, elektrochemische analyse, atoom- en molecuulspectrometrie, massaspectrometrie, microscopische technieken en chromatografie. Via milieugerelateerde studietaken ervaar je hoe belangrijk deze scheikundekennis is voor de milieuwetenschappen.

www.ou.nl/studieaanbod/NB1402

Virtueel milieuadviesbureau: Voeding en gezondheid

BSc Afstudeeronderzoek

NB9906 | 15 EC | VAST |
k1-k2

Leren en werken komen samen in deze cursus. In het virtueel milieuadviesbureau vervul je functies die overeenkomen met functies in de praktijk en werk je aan een milieuonderzoek, in opdracht van een échte organisatie of bedrijf uit het milieuwerkveld. Dat werken gebeurt vooral in teamverband, in overleg met de opdrachtgever en met ondersteuning van de docenten. Studenten maken individuele afspraken over de competenties die zij tijdens het onderzoekswerk willen ontwikkelen. Je wordt beoordeeld op basis van een persoonlijk dossier. Dat is een weergave van alle geleverde individuele en teamprestaties, waarbij je individuele rapportage samen met jullie adviesrapport aan de opdrachtgever de thesis van je BSc afstudeeronderzoek vormt. Zo ontwikkel je naar keuze competenties als het opstellen van onderzoeksvragen, het interpreteren van onderzoeksgegevens, het opstellen van aanbevelingen en het leiden van een project. Voor iedere student staan het milieu-wetenschappelijk onderzoeken en rapporteren over het milieuonderzoeksproject centraal in begeleiding en beoordeling. Er zijn vijf verplichte bijeenkomsten. De startbijeenkomst en de laatste bijeenkomst met eindpresentatie naar de opdrachtgevers vinden plaats op het studiecentrum in Eindhoven; de tussentijdse bijeenkomsten zijn hybride of online. Deze bijeenkomsten vinden overdag plaats op werkdagen. Voor deze cursus gelden ingangseisen. Gezien de omvang van 15 EC is het van belang om de benodigde studietijd goed in te plannen. Zo vroeg mogelijk aanmelden, minimaal vóór 1 mei.

www.ou.nl/studieaanbod/NB9906

NB1502 | 5 EC | VARIABEL |
k1-k2

Voor de meeste mensen is een goede gezondheid het belangrijkste in het leven. Die gezondheid wordt voortdurend bedreigd door allerlei factoren zoals overvoeding, ondervoeding, te weinig lichaamsbeweging, roken, alcohol enzovoort. Het onderwerp voeding staat volop in de belangstelling. De cursus *Voeding en gezondheid* kan gezien worden als een inleidende voedingscursus met veel basisinformatie. Inhoudelijk gaat de cursus in op de voedingsstoffen en hun werking in het lichaam en op de rol van voeding bij de energiebalans en bij de preventie van ziekten. Ook is er aandacht voor honger en ondervoeding.

www.ou.nl/studieaanbod/NB1502

Wiskunde voor milieuwetenschappen

NB0302 | 5 EC | VAST |
k1-k2

In de milieuwetenschappen wordt veelvuldig gebruik gemaakt van wiskunde. Of het nu gaat om scheikunde, biologie, natuurkunde, toxicologie, levenswetenschappen of de analyse van energiesystemen, ecosystemen, of bodem- en water-interacties, regelmatig worden bij analyses wiskundige methoden en technieken ingezet. In deze cursus worden de basisbegrippen die voor dergelijke analyses nodig zijn behandeld. Het gaat om exponentiële, logaritmische en goniometrische functies, differentiëren, integreren, differentiaalvergelijkingen en matrixrekening. Elk thema omvat enerzijds de benodigde theoretische onderbouwing, en anderzijds veel concrete voorbeelden vanuit de milieuwetenschappelijke praktijk. Het is voor deze cursus van groot belang dat je voorkennis op peil – eindniveau voortgezet onderwijs – is voordat je je inschrijft. Om na te gaan of je voorkennis voldoende is, en hoe je die vooraf op peil kunt brengen, kun je kijken op: **www.ou.nl/web/open-universiteit/science-voorkennis-wiskunde**.

Houd rekening met de tentamendata.

www.ou.nl/studieaanbod/NB0302

Onderzoek

Relatie tussen onderwijs en onderzoek

De docenten aan de bacheloropleiding zijn allemaal universitair (hoofd)docent of hoogleraar. Ze geven niet alleen onderwijs: een flink deel van hun tijd (gemiddeld 30%) besteden ze aan wetenschappelijk onderzoek. Het onderzoek van de docenten binnen de vakgroep Milieu-wetenschappen richt zich op complexe milieuvraagstukken in de context van duurzame ontwikkeling.

De focus van het onderzoek ligt op het analyseren en oplossen van complexe milieu- en duurzaamheidsvraagstukken. De resultaten van het wetenschappelijk onderzoek vormen een belangrijke basis van het wetenschappelijk onderwijs van de Open Universiteit.

Naam	Vakgebied	BSc cursuscode van cursus waarvan examinerator/docent
prof. dr. ir. Raoul Beunen	Environmental governance	NB0222, NB2202, NB2812, NB9906
dr. Esmee Bijmens	Environmental Sciences	NB2122
dr. Lyana Curier	Environmental modelling	NB2002
dr. Leen Dresen	Milieuwetenschappen, wetenschapscommunicatie	NB1212, NB2812
dr. ir. Lily Fredrix	Health and nutrition, Psychology	NB1502, NB3002, NB9906
dr. Lisanne Groen	International climate change and energy policy	NB1112
dr. Jean Hugé	Environmental governance	NB0222, NB2502, NB9804
prof. dr. ir. Joop de Kraker	Ecology, Sustainability social-ecological systems	NB1612, NB2902
dr. ir. Angélique Lansu	Earth sciences, Soil science, Technology-enhanced learning	NB1312, NB1922, NB9804, NB9906
dr. Ansje Löhr	Ecotoxicology, Aquatic ecology, Marine biology	NB1212, NB9804
dr. Stijn Neuteleers	Environmental philosophy	NB2712
prof. dr. Paquita Perez Salgado	Learning for sustainability, Physical chemistry	NB1002, NB9804
prof. dr. ir. Jetse Stoorvogel	Integrative environmental modelling	NB0302
Jana Suilen, MSc		NB1812
dr. Dennis Uit de Weerd	Evolutionary biology, Biodiversity	NB0112, NB0412, NB0702, NB0802, NB9804
dr. Frank Van Belleghem	(Environmental) toxicology	NB0112, NB0222, NB1722, NB9804
dr. Susanne Vogel	Conservation science, Ecology,	NB0112, NB0922, NB2602
dr. Jikke van Wijnen	Environmental chemistry, Mathematics	NB0502, NB0802, NB1402, NB9906

Docenten aan de opleiding BSc Milieu-natuurwetenschappen, met hun vakgebied en cursus (op 01-01-2025)

Binnen de onderzoeksthema's Learning & Innovation richt het onderzoek zich ook op innovatieve ICT-gebaseerde leeromgevingen die gezamenlijke leerprocessen bij het leren onderzoeken van complexe milieuproblemen kunnen ondersteunen. Een van deze leeromgevingen is het Virtueel milieudadviesbureau, waarbinnen studententeams online aan onderzoeksprojecten voor externe opdrachtgevers werken (zoals VITO-MoI, RIVM-Bilthoven, Wageningen University & Research, Rijkswaterstaat).

www.ou.nl/web/open-universiteit/onderzoek-natuurwetenschappen

Onderzoeks programma

De vakgroep Milieuwetenschappen is onderdeel van de faculteit Bètawetenschappen van de Open Universiteit. Milieuproblemen vereisen interdisciplinariteit vanuit de natuurwetenschappen en sociale wetenschappen. De vakgroep brengt daarom mensen samen die werken aan geïntegreerde milieumodellering, duurzaamheidsleren en milieubeleid. Het onderzoek richt zich op de ondersteuning van de samenleving bij het vinden van wegen naar een duurzame toekomst met als doel bij te dragen aan het begrip van sociaal-ecologische systemen, de ontwikkeling van oplossingen voor milieukwesties, en aan de bredere kennis die samenlevingen helpt hun duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken. De onderzoeks- en onderwijsprogramma's van de afdeling zijn nauw met elkaar verbonden. Onze studenten worden actief aangemoedigd om betrokken te raken bij ons onderzoeksprogramma, en ons onderzoek helpt ons op zijn beurt om het niveau en de actualiteit van onze onderwijsprogramma's te handhaven. De vakgroep werkt voortdurend aan de ontwikkeling van nieuwe cursussen die nieuwe ontwikkelingen in het onderzoek weerspiegelen, en concentreert zich op vier onderzoekslijnen.

De eerste onderzoekslijn richt zich op het modelleren van sociaal-ecologische systemen. Hierbij worden verschillende systemen in verschillende ruimte- en tijdschalen in detail onderzocht. Zo richten onderzoekers zich op de eutrofiëring van kustgebieden, waarbij ze de verbanden tussen vervuiling in stroomgebieden en milieueffecten op zee modelleren. We bestuderen en modelleren de transitie van (stedelijke) energiesystemen. Verder worden patronen en veranderingen in bio-diversiteit bestudeerd. Het onderzoek gaat ook over transities in voedsel- en energieproductiesystemen en hun effecten op de duurzaamheid van water-, land- en energiegebruik in Sub-Sahara Afrika, de gevolgen van microplastics voor de duurzaamheid van voedselsystemen en de effecten van dergelijke plastics op de gezondheid van mens en dier en 'lock-ins' in subsystemen van het klimaatveranderingsbeleid.

De tweede onderzoekslijn houdt zich bezig met onderzoek naar de relatie tussen gezondheid en milieu. Het onderzoek richt zich op het grensvlak tussen milieuwetenschappen en gezondheidswetenschappen. Belangrijke onderwerpen zijn de gezondheidseffecten van milieuvervuiling, zoals microplastics, en de mogelijkheden om de leefomgeving en daarmee de gezondheid van mensen te verbeteren. Daarnaast wordt onderzocht hoe het gebruik van groene ruimtes in stedelijke omgevingen het welzijn en de gezondheid van bewoners positief kan beïnvloeden.

De derde onderzoekslijn is gericht op leren voor duurzaamheid. Ons onderzoek naar dit thema is gebaseerd op meer dan 30 jaar expertise op het gebied van leerontwerp, curriculumontwikkeling en online genetwerkt leren. Bij het toepassen van concepten als sociaal leren, leerregio's en duurzaam leren, behandelen we vragen over technologieondersteund leren in duurzaamheid. Het huidige werk is gericht op kennisoverdracht en co-creatie bij het definiëren van duurzame maatschappelijke trajecten. De concrete setting waarin deze agenda's worden nagestreefd verschilt, maar ze omvatten de leerprocessen van duurzaamheidsprofessionals, het leren dat voortkomt uit chemische risico-beoordeling en milieueffectbeoordeling, co-constructieve scenario-ontwikkelingsoefeningen in kustgebieden, de leereffecten van mini-openbare methoden zoals burgerjury's en serious games of scenario-oefeningen. Dit werk omvat ook de beoordeling van leereffecten van online cursussen over duurzaamheid, MOOC's over klimaatveranderingskwesties en plastic vervuiling van de oceanen, competenties om Duurzame Ontwikkelingsdoelen in het hoger onderwijs aan te pakken (SDG 4 Kwaliteitsonderwijs, SDG 13 Klimaatactie), en leren naar op waarden gebaseerd pro-milieugedrag.

De vierde onderzoekslijn is gericht op de governance van milieu- en duurzaamheidsvraagstukken.. Het onderzoek richt zich op transities en innovaties (institutioneel werk, beleidsondernemerschap), op de achtergronden en effecten die voortvloeien uit de opkomst van burgercollectieven (in ruimtelijke ordening, natuurbehoud en energiesystemen), op manieren om rechtvaardigheid te integreren en billijkheid bij het ontwerpen van beleid, op analyse van het innovatiepotentieel in polycentrische bestuursystemen, en op de studie van beleidsafsluitingen die aanpassing aan klimaatverandering belemmeren. Dit wordt ook toegepast op toekomstige stedelijke energievoorziening waarin zowel het potentieel van nieuwe stedelijke energiesystemen als benaderingen voor hun 'real-world' implementatie worden verkend.

Aanmelden en vrijstellingen

Aanmelden voor de bacheloropleiding of een cursus

Aanmelden voor de opleiding

Om je aan te melden voor de bachelor, ga je naar de opleidingspagina in het **Studieaanbod** en klik je op 'Aanmelden'. Hierna log je in op **mijnOU** of maak je eerst een account aan. Woon je in Nederland, dan log je eenmalig in met DigiD om je te legitimeren. De meeste gegevens zijn dan al voor je ingevuld. Je kunt bij het aanmelden ook aangeven of je vrijstelling in de bacheloropleiding wilt aanvragen. Dit kost 161 euro.

Meld je vóór onderstaande datums aan voor de bachelor. Je ontvangt dan op tijd de uitslag zodat je je kunt aanmelden voor cursussen met een *vast* startmoment.

	Kwartiel 1 start 1 september 2025	Kwartiel 2 start 17 november 2025	Kwartiel 3 start 9 februari 2026	Kwartiel 4 start 27 april 2026
Aanmelden bacheloropleiding zonder vrijstelling	10 augustus 2025	2 november 2025	25 januari 2026	12 april 2026
Vrijstellingsverzoek	6 juli 2025	21 september 2025	7 december 2025	1 maart 2026

Na het aanmelden vind je in de berichtenbox binnen mijnOU verdere informatie over je aanmelding en eventueel over het aanvragen van vrijstelling (en de bewijsstukken die je daarvoor moet aanleveren).

Aanmelden voor cursussen

Na aanmelding kun je je via jouw studiepad in **mijnOU** aanmelden voor één of meerdere cursussen. De cursussen hebben een *variabel* of *vast* startmoment. Je ziet in het jaarrooster wanneer de cursus start. Houd bij je planning rekening met de datums van de begeleidingsbijeenkomsten en tentamens. Je vindt deze informatie bij elke cursusbeschrijving op **Studieaanbod** onder de tabbladen 'Begeleiding' en 'Tentamen'.

Kies je voor een cursus met een *variabel* startmoment, dan begint je inschrijfduur van 12 maanden 14 dagen na verwerking van je inschrijving. Als er fysiek studiemateriaal is, zoals een tekstboek of reader, dan wordt dit direct na verwerking van de aanmelding verzonden.

Kies je voor een cursus met een *vast* startmoment (gekoppeld aan de start van een bepaald kwartiel), dan gaat de inschrijfduur van 12 maanden in op de startdatum van het betreffende kwartiel. Meld je je vóór de adviesdatum aan, dan ontvang je vóór de start van de cursus het studiemateriaal en krijg je al toegang tot de cursus in de online leeromgeving. Ook kun je (indien van toepassing) op tijd worden ingedeeld in een studiegroep. Is een cursus al gestart, dan kun je je hier niet meer voor aanmelden. Je kunt aanmelden tot één dag vóór de start van de cursus. Heb je vrijstelling aangevraagd, wacht dan eerst de uitslag af. Je kunt de cursus namelijk niet annuleren of omruilen als deze wordt vrijgesteld.

	Kwartiel 1 start 1 september 2025	Kwartiel 2 start 17 november 2025	Kwartiel 3 start 9 februari 2026	Kwartiel 4 start 27 april 2026
Laatste aanmelddatum	31 augustus 2025	16 november 2025	8 februari 2026	26 april 2026
Adviesdatum aanmelden	10 augustus 2025	2 november 2025	25 januari 2026	12 april 2026

Aanmelden voor een losse cursus

Je kunt ook losse cursussen volgen, zonder de volledige bacheloropleiding te doen. Je gaat dan in **Studieaanbod** naar de gewenste cursus en klikt op 'Aanmelden'. Hierna log je in op **mijnOU** of maak je eerst een account aan. Woon je in Nederland, dan log je eenmalig in met DigiD om je te legitimeren. De meeste gegevens zijn dan al voor je ingevuld. Na afronding van je aanmelding vind je in de berichtenbox binnen **mijnOU** verdere informatie over je aanmelding. Ook zie je meestal direct welk collegegeld je moet betalen.

Houd bij je planning rekening met de datums van de begeleidingsbijeenkomsten en tentamens. Je vindt deze informatie bij elke cursusbeschrijving op Studieaanbod onder de tabbladen 'Begeleiding' en 'Tentamen'.

Verwerking van je aanmelding

Heb je je aangemeld voor één of meerdere cursussen, dan zie je informatie over je aanmelding in je berichtenbox in **mijnOU**. Bij het studiemateriaal ontvang je per cursus een bewijs van inschrijving. Hierop staat tot wanneer je ingeschreven bent voor de cursus. Je hebt een inschrijfduur van 12 maanden, inclusief drie tentamenkansen.

Vrijstellingen: maak een vliegende start!

Heb je een hbo- of wo-opleiding gevolgd (al dan niet afgerond) dan kun je vrijstellingen aanvragen voor één of meerdere cursussen binnen het verplichte deel van de bacheloropleiding of inbrengen in de vrije ruimte. Hierdoor kun je een vliegende start maken met de bacheloropleiding – je krijgt immers vrijstelling voor een deel van de opleiding en hoeft dus minder studiepunten te behalen om de opleiding af te ronden. Stel dat je voor 30 studiepunten vrijstelling krijgt, dan hoeft je nog maar 150 studiepunten te behalen om zo de volledige bacheloropleiding te behalen ($30+150=180$ studiepunten en is een volledige opleiding).

Uiteraard gelden er wel een aantal voorwaarden voor het aanvragen van vrijstellingen. Wanneer je vrijstelling voor een verplichte cursus binnen de opleiding aanvraagt, dan dient de ingebrachte cursus van vergelijkbaar niveau en vergelijkbare inhoud te zijn als de cursus waarvoor vrijstelling wordt aangevraagd. Heeft de cursus van eerder gevolgd onderwijs geen overlap met de inhoud van cursussen uit het verplichte deel van de opleiding, dan kan deze worden ingebracht in de vrije ruimte binnen de opleiding zolang de cursus van academisch bachelorniveau is. De omvang van de vrije ruimte is echter maximaal 30 studiepunten. Mocht je meer eerder gevolgd onderwijs willen inbrengen, dan zou de Open bachelor een overweging kunnen zijn. Daarin is namelijk ruimte om tot maximaal 60 studiepunten in te brengen.

De vrijstelling bedraagt maximaal het aantal studiepunten dat je elders in het hoger onderwijs behaald hebt. Je moet ten minste 25% van de opleiding bij de Open Universiteit (OU) volgen. Daarnaast gelden er nog een aantal aanvullende voorwaarden waaraan vrijstellingen moeten voldoen. Voor meer informatie zie: www.ou.nl/vrijstellingen. Ook kun je met vragen over de procedure terecht bij je studieadviseur.

Kosten, betalen en financiering

Kosten

De Open Universiteit berekent het collegegeld per studiepunt. Onze cursussen hebben een omvang van 2,5 studiepunten of een veelvoud daarvan (meestal 5 studiepunten). Je betaalt per cursus wettelijk collegegeld of instellingscollegegeld. Dit is afhankelijk van je nationaliteit, je eerder behaalde graad of getuigschrift en je keuze voor bachelor- of mastercursussen.

Woon je in Nederland, dan log je bij het aanmelden voor een cursus in op DigiD om je te legitimeren. Je ziet hierdoor meestal direct welk collegegeld je betaalt. Binnen de inschrijvingsduur van 12 maanden zijn inbegrepen per cursus: drie tentamenkansen, de begeleiding die bij de cursus hoort en toegang tot de online leeromgeving. Ook ontvang je het bijbehorende studiemateriaal en kun je gebruik maken van de faciliteiten van een studiecentrum.

ou.nl/kosten

Betalen

Je kunt bij het aanmelden voor cursussen zelf aangeven hoe je wilt betalen. Je kunt kiezen voor betaling per factuur (in één termijn) of per automatische incasso (in 1, 2 of 6 termijnen). Kies je voor 2 of 6 termijnen, dan betaal je administratiekosten.

Meld je je aan voor een cursus met een *variabel* startmoment, dan staat de factuur nadat je bent ingeschreven voor de cursus in je berichtenbox in **mijnOU**. Heb je je aangemeld voor een cursus met een *vast* startmoment, dan staat de factuur een kwartiel van tevoren in de berichtenbox. De cursussen worden per kwartiel gefactureerd.

Betaal je via automatische incasso, dan wordt de eerste termijn binnen 21 dagen na inschrijving geïncasseerd. Betaal je in 2 of 6 termijnen, dan schrijven we de volgende termijnen telkens 21 dagen later af. Kies je voor betaling per factuur, dan geldt een betalingstermijn van 21 dagen.

Wil je een factuuradres opgeven, kies dan voor de betaalwijze 'Factuur' en vul de adresgegevens van bijvoorbeeld je werkgever in. We versturen de factuur dan per post. Betaalt je werkgever via een Learning Management System (LMS) zoals Studytube, Bloomville of Archipel? Klik dan **hier** voor meer informatie. Je blijft zelf verantwoordelijk voor de betaling.

Financiering

Voor een opleiding bij de Open Universiteit kun je geen reguliere studiefinanciering of OV-chipkaart aanvragen. Er zijn wel andere mogelijkheden om je studie te financieren.

Levenlanglerenkrediet

Het Levenlanglerenkrediet (LLLK) is een vorm van studiefinanciering die ook beschikbaar is voor studenten van de Open Universiteit. Dit is mogelijk voor bachelor- en mastercursussen en voor cursussen van een premaster (na formele toelating). De uitvoering van het Levenlanglerenkrediet gebeurt door DUO.

ou.nl/levenlanglerenkrediet

duo.nl/particulier/levenlanglerenkrediet/aanvragen-en-wijzigen.jsp

Korting op cursusgeld

Kom je niet in aanmerking voor het Levenlanglerenkrediet, dan geven we aan studenten met een laag inkomen in een aantal situaties een korting van 50 tot 80 procent op het wettelijk collegegeld op grond van de Kortingsregeling Collegegeld Open Universiteit (KCOU).

ou.nl/kcou

Lerarenbeurs

Ben je bevoegd leraar in het primair, voortgezet, middelbaar of hoger onderwijs? Dan kun je bij DUO een **Lerarenbeurs** voor scholing aanvragen. Deze beurs kun je aanvragen voor een bachelor-, master- of post-initiële masteropleiding, maar ook voor een premaster die voorafgaat aan een masteropleiding. Er is jaarlijks één aanmeldperiode in februari/maart.

duo.nl/particulier/lerarenbeurs

Tesselschade Studiefonds

Het Tesselschade Studiefonds helpt vrouwen die hun studiekosten niet meer kunnen dragen. Om te voorkomen dat zij hun opleiding moeten stoppen, kan het fonds collegegeld en/of andere kosten vergoeden. Eerst bespreek je samen wat nodig is en of je aan de voorwaarden voldoet. Het fonds is er voor gemotiveerde vrouwen in Nederland die een erkende opleiding (tot en met bachelor) willen volgen, maar deze aantoonbaar niet zelf kunnen betalen.

Premies Vlaanderen

De opleidingen van de Open Universiteit zijn erkend door de Vlaamse overheid. Als Vlaamse student kun je in aanmerking komen voor Vlaams zorgkrediet, tijdskrediet, het Groeipakket, KMO-portefeuille, Vlaams opleidingsverlof, opleidingscheques en loopbaanbegeleiding.

ou.nl/vlaamsestudent

Tentamens

Je sluit elke cursus af met een tentamen. Dit kan een digitaal groepstentamen (DGT), een digitaal individueel tentamen (DIT), een opdracht, een mondeling tentamen of een combinatie van deze tentamenvormen zijn.

Je hebt voor elke cursus drie tentamenkansen binnen de inschrijfduur van 12 maanden. Haal je geen voldoende voor de eerste tentamenkans, dan kun je het tentamen dus nog tweemaal herkansen. Na het succesvol afronden van een cursus ontvang je een certificaat.

In de cursusbeschrijving op **Studieaanbod** en in het opleidingsschema in deze studiegids zie je hoe en wanneer de cursus getentamineerd wordt. Ben je ingeschreven voor een cursus, kijk dan voor meer informatie over het tentamen op de cursuspagina in de online leeromgeving.

Je maakt de tentamens in het studiecentrum of op een andere OU-tentamenlocatie. Je kunt een digitaal tentamen ook thuis met online proctoring afleggen en een mondeling tentamen met online surveillance. We versturen de definitieve uitslag van een DGT of DIT uiterlijk twintig werkdagen na de tentamendatum.

Tentamenvormen

Digitaal groepstentamen (DGT)

Een digitaal groepstentamen (DGT) bestaat uit gesloten vragen (meerkeuze of juist/onjuist) en/of open vragen. De digitale groepstentamens worden minimaal drie keer per jaar afgenomen op een vastgestelde datum tijdens de tentamenweken. Bij een vaste cursus is het eerste tentamen geroosterd aan het einde van het kwartiel waarin de cursus met begeleiding loopt. Aanmelden is mogelijk tot vijf werkdagen voor het tentamen.

Digitaal individueel tentamen (DIT)

Een digitaal individueel tentamen (DIT) wordt via een laptop afgenomen tijdens een door jou gekozen tentamensessie in het studiecentrum of thuis. Aanmelden is mogelijk tot vijf werkdagen voor het tentamen (mits er tentamensessies en tentamenplekken beschikbaar zijn). Bij een cursus met een vast startmoment adviseren wij om het eerste tentamen van de cursus af te leggen aan het einde van het kwartiel waarin de begeleiding van de cursus loopt. Wil je eerder tentamen afleggen binnen het kwartiel, dan kan dat ook. Bij een variabele cursus kun je zelf bepalen wanneer je tentamen wilt doen binnen de inschrijfduur van 12 maanden.

Opdracht/bijzondere verplichting

Een opdracht/bijzondere verplichting kan bijvoorbeeld een werkstuk, practicum, paper of casus zijn. Informatie over de inhoud, uitvoering en beoordeling lees je in de cursusbeschrijving op **Studieaanbod** of in de online leeromgeving van de cursus op een vastgesteld moment of binnen een vooraf vastgestelde tentamenperiode inleveren.

Mondeling tentamen

Een mondeling tentamen wordt meestal online afgenomen door twee examinatoren. Meer informatie vind je in de cursusbeschrijving op **Studieaanbod** of in de online leeromgeving van de cursus. Je legt het eerste tentamen van een cursus met een vast startmoment af aan het einde van het kwartiel waarin de begeleiding van de cursus loopt. Je spreekt de datum en het tijdstip af met de examinerator. De examinerator stelt de uitslag van je mondeling tentamen direct na afloop vast.

Online thuintentamen

Je kunt een digitaal tentamen (DIT of DGT) ook thuis online afleggen met online surveillance (proctoring). Ben je ingeschreven voor een cursus, kijk dan voor meer informatie in **mijnOU** bij 'Online thuintentamen'. Hier vind je informatie over het installeren van de benodigde applicaties, een video-instructie, een handleiding en een verplicht testtentamen om je systeem te testen, inclusief alle instructies die gelden voor een online thuintentamen.

Aan- of afmelden voor een tentamen

Voor alle tentamens moet je je op tijd aanmelden. Je meldt je online aan voor een digitaal tentamen via **mijnOU** bij 'Aanmelden tentamen'. Hier zie je ook tot wanneer je je kunt aanmelden. Ook kun je jezelf hier afmelden, of de voortgang van je aanmelding volgen.

Afmelden voor een tentamen met behoud van de tentamenkans is mogelijk tot uiterlijk zeven werkdagen vóór de tentamendatum. Als je een tentamendatum of inlevermoment niet gebruikt – door geen aanmelding, niet deelnemen of afmelding – blijven er aan het einde van je inschrijfduur kansen over die je niet meer kunt benutten.

Tentamenweken studiejaar 2025-2026

Kwartielen 2025-2026	Tentamendatum
1: 1 september t/m 7 november 2025	10 november 2025 12 november 2025 13 november 2025 14 november 2025 17 november 2025
2: 17 november 2025 t/m 30 januari 2026	2 februari 2026 3 februari 2026 4 februari 2026 5 februari 2026 6 februari 2026
3: 9 februari t/m 17 april 2026	20 april 2026 21 april 2026 22 april 2026 23 april 2026 24 april 2026
4: 27 april t/m 3 juli 2026	6 juli 2026 7 juli 2026 8 juli 2026 9 juli 2026 10 juli 2026

Bijzondere doelgroepen

Voor studenten met een functiebeperking, studenten die in het buitenland verblijven, studenten in detentie en studenten met een talent- of topsportstatus (erkend door NOC*NSF of vastgesteld door Limburg Sport) kunnen andere procedures, aanmeld- en uitslagtermijnen gelden. Kijk voor meer informatie over de mogelijkheden op **ou.nl/tentamen**.

Opmerkingen, inzage en beroep – na afloop van een tentamen

Je kunt je opmerkingen over een digitaal tentamen direct na afloop van het tentamen invullen in het afsluitscherm van het tentamen. Je ontvangt geen inhoudelijke reactie. De uitslag van een DIT wordt direct na afloop van het tentamen vastgesteld. Reacties naar aanleiding van een DIT hebben géén invloed op de beoordeling van het tentamen. Je kunt wel inzage in het tentamen aanvragen en vervolgens beroep aantekenen tegen de uitslag. Meer informatie vind je in het Algemeen deel van de OER 2025-2026 op **ou.nl/documenten**.

Actuele tentameninformatie

Kijk op **ou.nl/nieuwsplaza** bij 'Actuele tentameninformatie'.

Cum laude afstuderen

Als bij de bepaling van de uitslag van het afsluitend examen van een opleiding blijkt dat je met uitzonderlijke of zeer uitzonderlijke bekwaamheid de opleiding hebt gevolgd en afgesloten, wordt dit op het getuigschrift vermeld met de woorden Cum laude (Met lof) of Summa cum laude (Met de hoogste lof). De criteria die gelden voor de afgifte van deze judicia staan beschreven in het Algemeen deel van de OER 2025-2026 op **ou.nl/documenten**.

Studie faciliteiten

Studiecentra

We hebben studiecentra in Nederland en Vlaanderen. In onze studiecentra in Amsterdam, Eindhoven, Parkstad Limburg (Heerlen), Nijmegen, Rotterdam, Utrecht, Zwolle en de Vlaamse studiecentra kun je terecht voor onderwijs en tentaminering. Ook voordat je een studie begint, ben je welkom voor informatie of het inzien van studiemateriaal. Daarnaast worden hier regelmatig lezingen en activiteiten georganiseerd.

Verder hebben we een studiecentrum in Groningen, waar je de mogelijkheid hebt om tentamens af te leggen.

ou.nl/studiecentra

Studentenraad

De Studentenraad (SR) is de wettelijke vertegenwoordiger van alle studenten. Elke twee jaar worden verkiezingen gehouden waarbij negen leden worden gekozen.

De Studentenraad kan (ongevraagd) advies uitbrengen over o.a. het collegegeld, de online leer-omgeving en het onderwijsmodel. Samen met de Ondernemingsraad heeft de Studentenraad instemmingsrecht over het instellingsplan, de hoofdlijnen van de begroting, kwaliteitszorg en het bestuurs- en beheersreglement. Ook over de meer overkoepelende onderdelen van de Onderwijs- en examenregeling (OER) zoals tentaminering, studievoortgang en begeleiding heeft de Studentenraad medezeggenschap.

studentenraad@ou.nl

Studentenpas

Je krijgt binnen drie weken na aanmelding voor je eerste cursus onze studentenpas. Heb je je aangemeld voor een cursus met een vast startmoment, dan versturen wij de studentenpas binnen drie weken na de start van het kwartiel. Met je studentenpas en je bewijs van inschrijving voor een cursus heb je bijvoorbeeld toegang tot de universiteitsbibliotheken.

ou.nl/studentenpas

Drempelsweg

De doelstelling van de Open Universiteit is dat iedereen diens talenten optimaal moet kunnen benutten. Daarom zetten we ons in voor toegankelijk en inclusief wetenschappelijk onderwijs. Bepaalde omstandigheden kunnen een belemmering vormen bij de studie of een tentamen. Heb je een functiebeperking of chronische ziekte die vraagt om een aanpassing van je studie? Neem dan al vóórdat je gaat studeren contact op met een studieadviseur van Drempelsweg om te bekijken welke ondersteuning voor jou mogelijk is. We adviseren je graag.

drempelsweg@ou.nl

Topsport

Door het online en flexibele karakter is de Open Universiteit bij uitstek geschikt om een studie te combineren met een topsportcarrière. Je kunt studeren waar en wanneer je wilt. Het is zelfs mogelijk om online tentamen te doen. Naast de bestaande faciliteiten kunnen studenten met een topsportstatus gebruikmaken van:

- ondersteuning door een topsportcoördinator, maar ook ondersteuning door een studieadviseur binnen de faculteit
- flexibiliteit in tentaminering (datum, tijd en vorm van het tentamen) conform de bepalingen in het Examenreglement voor topsporters
- de mogelijkheid om binnen het kader van het **Profileringsfonds** kosteloos een verlengde inschrijfduur of extra tentamenkansen aan te vragen
- de mogelijkheid om bij afstuderen een Topsportcertificaat te ontvangen.

Topsporters die een topsportcarrière willen combineren met een studie bij ons, of studenten van de Open Universiteit die een door NOC*NSF erkende talent- of topsportstatus hebben, kunnen het intakeformulier invullen. Onze topsportcoördinatoren nemen dan contact op voor een vrijblijvend intakegesprek. De topsportcoördinatoren zijn Meike van Genk en Kirby de Bock. Zij zijn bereikbaar via **topsportcoordinator@ou.nl**.

ou.nl/topsport

Green Office: Go OU

Vanuit de Green office van de Open Universiteit (Go OU) werkt een team van studenten en medewerkers samen om duurzame ontwikkeling verder op de kaart te zetten. Dat doet Go OU door diverse activiteiten op het gebied van duurzaamheid te organiseren die passen bij de OU als onderwijsinstituut. Hierbij sluiten wij aan bij de Brundtland-definitie. Die gaat ervan uit dat duurzaamheid een ontwikkeling is die voorziet in de behoeften van de huidige generatie zonder de behoeften van toekomstige generaties, zowel hier als in andere delen van de wereld, in gevaar te brengen. Dat heeft betrekking op zowel lokale, economische als ecologische behoeften. Heb je interesse of ideeën, of wil je meewerken als vrijwilliger? Kijk voor meer informatie en inspiratie op **ou.nl/green-office**.

mijnOU

Als student heb je toegang tot een aantal online diensten voor je studie. Je kunt je studiepad bekijken, je online aanmelden voor cursussen en tentamens, en je hebt toegang tot de online leeromgeving.

ou.nl/mijnOU

Berichtenbox

In mijnOU heb je een persoonlijke berichtenbox. Hierin staan standaard notificaties, zoals de ontvangstbevestiging bij aanmelding voor een opleiding, cursus of tentamen. Ook je factuur en tentamenoproep vind je hier. Bij een nieuw bericht in de berichtenbox krijg je per e-mail een melding.

Online leeromgeving Brightspace

Studeer je bij ons, dan heb je toegang tot de online leeromgeving Brightspace. Daar vind je alle voorzieningen en informatie om te kunnen studeren: actuele mededelingen, studeeraanwijzingen, leerstof, opdrachten, een discussieforum en informatie over de begeleiding en tentaminering van de cursus. In het opleidingsportaal vind je algemene informatie en mededelingen over je opleiding.

Studiepad en studieplan

Volg je een bachelor- of (pre)masteropleiding, dan kun je online de voortgang van je studie bekijken. Je studiepad geeft een overzicht van de voltooide, lopende en resterende cursussen van jouw opleiding. Via het studiepad kun je je ook aanmelden voor een nieuwe cursus en een studieplan aanvragen. Het studieplan is een overzicht van cursussen die je binnen een studiejaar wilt volgen. Samen met je studieadviseur stel je een plan op dat het beste bij jou past.

Digitale bibliotheek OU

Met geldige inschrijfrechten heb je via mijnOU toegang tot de Bibliotheek OU.

Op **bibliotheek.ou.nl** vind je ook een video met uitleg over het gebruik van de digitale bibliotheek. De collectie omvat toonaangevende wetenschappelijke tijdschriften, bibliografieën en bestanden gerelateerd aan onze wetenschapsgebieden. Je kunt kosteloos lid worden van een universiteitsbibliotheek of betalend lid van de Koninklijke Bibliotheek wanneer je boeken of artikelen wilt lezen die je niet kunt downloaden in onze digitale bibliotheek.

ou.nl/bibliotheek

Studiecoach

Studiecoach helpt om het beste uit jezelf en jouw studie te halen. Hier zet je stappen om je studievaardigheden te verbeteren met behulp van tips en korte video's of complete tutorials. Deskundigen vertellen in korte video's hoe je bepaalde problemen of studieobstakels kunt overwinnen. Ze geven advies over onderwerpen zoals online studeren, timemanagement en academisch denken en studeren. Je vindt de Studiecoach in de online leeromgeving Brightspace.

Modulair

Modulair is het online magazine voor studenten en alumni dat elke twee maanden verschijnt. Met inspirerende verhalen van studenten, afgestudeerden en wetenschappelijk medewerkers over hoe zij het studeren bijvoorbeeld combineren met hun privéleven. Je vindt er ook studietips en informatie over vernieuwingen in ons onderwijssysteem. Modulair kun je lezen op de website of via mijnOU.

ou.nl/modulair

Promoveren

Promoveren bij de OU kan op twee manieren:

- in dienst van de Open Universiteit (interne promovendus)
- op afstand (buitenpromovendus).

De Graduate School van de Open Universiteit faciliteert promovendi in hun promotietraject door trainingen, workshops en evenementen te organiseren. Inhoudelijke begeleiding van (buiten)promovendi wordt verzorgd door de faculteiten van de Open Universiteit.

ou.nl/promoveren

Procedures en regelgeving

OER en Uitvoeringsregelingen

In de Onderwijs- en examenregeling (OER) staan in het algemene deel de rechten en plichten van de student beschreven. In het opleidingsspecifieke deel is het onderwijsprogramma opgenomen. Daarnaast zijn er Uitvoeringsregelingen met voor elke opleiding specifieke bepalingen. De OER, inclusief Uitvoeringsregelingen 2025-2026, staan op ou.nl/documenten.

Getuigschriften

We verstrekken getuigschriften voor de wo-propedeuse, wo-bachelor en wo-master. Daarnaast geeft de Open Universiteit dossierverklaringen af.

ou.nl/getuigschrift

Compensatorische regeling

Studenten die een propedeuse- of bachelorgetuigschrift aanvragen, kunnen gebruikmaken van een compensatorische regeling. Deze regeling houdt in dat je binnen de bacheloropleiding twee keer een cijfer tussen de 5,0 en 5,4 kunt inbrengen: één keer in de propedeuse en één keer in de post-propedeutische fase. Je ontvangt in dat geval geen certificaat van de betreffende cursus. De algemene regeling is vastgesteld in het Examenreglement van de Commissie voor de examens. De cursussen die uitgesloten zijn van de compensatorische regeling staan in de Uitvoeringsregeling van de betreffende bacheloropleiding.

ou.nl/documenten

Beroepsprocedure

Bij het College van beroep voor de examens kun je via het 1-loket Klachten en geschillen binnen zes weken (administratief) beroep aantekenen tegen onder andere beslissingen van de Commissie voor de examens of van een examiner, bijvoorbeeld over een individuele tentamenuitslag, een vrijstellingsbeslissing of een toelatingsbeslissing tot de bachelor Lerarenopleiding, een wo-masteropleiding of een premaster.

ou.nl/administratief-beroep1

Bezwaarprocedure

Het is mogelijk bezwaar te maken tegen een besluit dat is genomen door of namens het College van bestuur, waartegen geen (administratief) beroep mogelijk is. Deze besluiten kunnen betrekking hebben op bijvoorbeeld een aanmelding of een inschrijving voor een cursus of tentamen of een besluit van de Commissie profileringsfonds.

ou.nl/bezwaar

Klachtencommissie

Voor klachten of situaties waartegen je geen beroep of bezwaar kunt aantekenen, kun je in eerste instantie terecht bij het 1-loket Klachten en geschillen. Voorbeelden hiervan zijn klachten over de dienstverlening of de wijze waarop je bent behandeld. Je meldt jouw klacht door het ondertekende **meldingsformulier** 'Voorbeeld voor klacht' naar 1-loketKlachtenengeschillen@ou.nl te sturen.

Een algemene klacht moet binnen één jaar nadat de gedraging heeft plaatsgevonden worden ingediend. Het 1-loket Klachten en geschillen beoordeelt door wie je klacht het beste kan worden afgehandeld. Als de klacht wordt doorgestuurd naar de Klachtencommissie informeren wij je daarover. De Klachtencommissie stuurt je een ontvangstbevestiging en informeert je over de vervolgstappen.

Klachtenregeling

ou.nl/klachten-en-geschillen

Vertrouwenspersonen ongewenst gedrag

Als je te maken krijgt met ongewenst gedrag kun je je in eerste instantie melden bij een vertrouwenspersoon. De Open Universiteit heeft vertrouwenspersonen aangesteld die kennis hebben van de organisatie en de problemen die zich daarin kunnen voordoen. Heb je hulp nodig bij het oplossen van een probleem van ongewenst gedrag, dan kun je tijdens de studie contact opnemen met een van de vertrouwenspersonen via **vertrouwenspersonen.oomgang@ou.nl**.
ou.nl/ongewenst-gedrag

Ombudsfunctionaris

Als je te maken krijgt met beleid dat ongewenst of onbillijk uitwerkt, of een onjuiste of onbillijke behandeling door een functionaris, (mede)student of een orgaan van de Open Universiteit, dan kun je je ook melden bij de ombudsfunctionaris van de Open Universiteit.

ou.nl/ombudsfunctionaris

Regeling profileringsfonds

De Regeling profileringsfonds heeft als belangrijkste doel om studenten tegemoet te komen die – als gevolg van bijzondere omstandigheden – studievertraging oplopen en daardoor niet in staat zijn om de cursus(sen) waarvoor ze staan ingeschreven voor het einde van de inschrijftermijn af te ronden. Het kan hierbij gaan om een verzoek tot restitutie van collegegeld of om verlenging van een inschrijfduur.

Onder bijzondere omstandigheden wordt onder meer verstaan: een lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis, zwangerschap en bevalling van de student, bijzondere familieomstandigheden (ter beoordeling van de Open Universiteit), of omstandigheden door topsport (met een door NOC*NSF erkende talent- of topsportstatus of Limburg Sport erkende topsportstatus die bekend is bij de topsportcoördinator van de Open Universiteit). Ook studievertraging die ontstaat als gevolg van lidmaatschap van én werkzaamheden voor een studentorganisatie, bijvoorbeeld een opleidingscommissie of de Studentenraad, kan reden zijn om een beroep te doen op de Regeling profileringsfonds.

ou.nl/profileringsfonds

Alle bovenstaande informatie is ook verkrijgbaar in de studiecentra of telefonisch aan te vragen bij Service en informatie, T +31 (0)45 - 576 28 88.

Handige links

Studiefaciliteiten

mijnOU
Brightspace
Studieaanbod
Nieuws
Bibliotheek
Studiecentra
Studie-informatie
Studeren met een functiebeperking
Studeren als topsporter

ou.nl/mijnou
brightspace.ou.nl
ou.nl/studieaanbod
ou.nl/nieuwsplaza
bibliotheek.ou.nl
ou.nl/studiecentra
ou.nl/studieinformatie
ou.nl/drempelsweg
ou.nl/topsport

Software en ICT

SURFspot
Microsoft 365
Endnote
Atlas.ti
Beeld en Geluid op school

surfspot.nl
ou.nl/microsoft365
ou.nl/endnote
ou.nl/atlasti
ou.nl/beeldengeluid

Procedures en regelgeving

OER en uitvoeringsregelingen
Getuigschriften
Cum laude afstuderen
Kosten
Klachten, bezwaar en beroep

ou.nl/documenten
ou.nl/getuigschrift
ou.nl/cumlaude
ou.nl/kosten
ou.nl/klachten

Voor en door studenten

Studieadviseurs Bètawetenschappen
 Informatica
 Informatiekunde
 Milieuwetenschappen
Opleidingscommissie Bètawetenschappen
Studentenraad
Alumni
Green office

studieadvies.informatica@ou.nl
studieadvies.informatiekunde@ou.nl
studieadvies.natuur@ou.nl
opleidingscommissie.bw@ou.nl
ou.nl/medezeggenschap
ou.nl/alumni
ou.nl/green-office

De universiteit
die overal
dichtbij is_

Open Universiteit

Service en informatie

Heb je vragen over je studie of wil je informatie over het dichtstbijzijnde studiecentrum? Neem dan contact op met een van onze medewerkers of kijk op de website hoe wij bereikbaar zijn.

T +31 (0)45 - 576 2888

www.ou.nl/directcontact

www.ou.nl/studiecentra

Colofon

Open Universiteit
Faculteit Bètawetenschappen

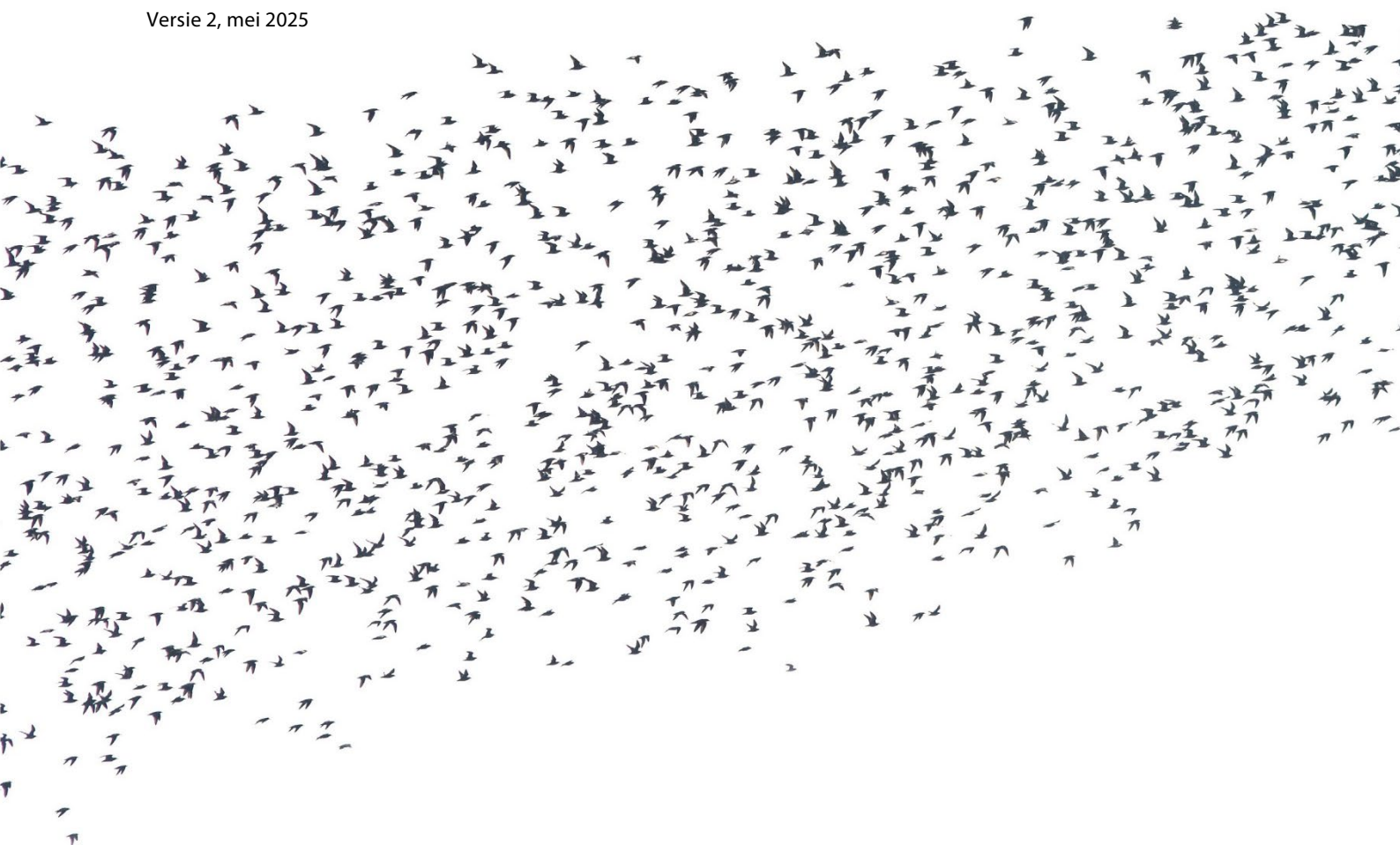
Valkenburgerweg 177, 6419 AT Heerlen - NL
Postbus 2960, 6401 DL Heerlen - NL

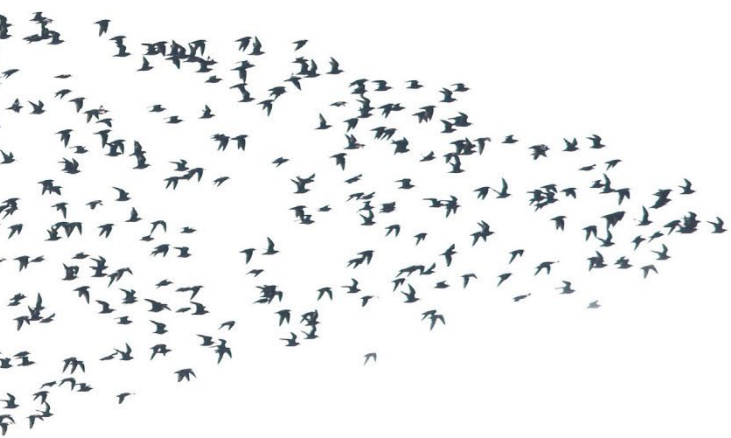
Ontwerp en redactie

Faculteit Bètawetenschappen i.s.m. Team Visuele
Communicatie

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

Versie 2, mei 2025

Bezoekadres

Valkenburgerweg 177
6419 AT Heerlen
+31 (0)45 - 576 2888

Postadres

Postbus 2960
6401 DL Heerlen

→ ou.nl/natuurwetenschappen